

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА

ОТЧЕТ

за изпълнението на програмния бюджет

на

Министерство на иновациите и растежа

за първото полугодие на 2023 г.

УВОД

Отчетът за изпълнението на утвърдените политики и програми по бюджета на Министерството на иновациите и растежа за полугодieto на 2023 г. е изготвен на основание чл.133, ал. 3 от Закона за публичните финанси и съгласно указания БЮ № 3 от 24.07.2023 г. на Министерството на финансите за формата, съдържанието и сроковете за съставяне и представяне на подробен отчет към полугодieto и годината за изпълнението на програмните бюджети за 2023 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет.

МИСИЯ

Мисията на Министерството на иновациите и растежа е да води ясна и прозрачна политика, която защитава държавния и обществен интерес и е основана на европейските принципи. МИР ще подкрепи общата цел за въвеждането на качествени стандарти за оценка и контрол на програми, инструменти и проекти, свързани със стимули за бизнеса, като облекчи процеса на достъп, кандидатстване и управление с цел елиминиране на корупцията и подобряване на икономическата средата. Министерството на иновациите и растежа работи за изграждане на конкурентноспособна икономика, която ще осигури растеж и развитие на регионите в България, насърчаване и ускоряване на иновациите и инвестициите в цялата страна и във всички сектори на икономиката.

Министерството на иновациите и растежа ще работи за ефективно, ефикасно и ориентирано към резултатите използване на фондовете за конкурентоспособност на Европейския съюз и Националния план за възстановяване и устойчивост, както и насърчаване на трансгранични проекти, включително с Европейско финансиране.

Водеща цел на Министерството на иновациите и растежа е:

"Развитие на благоприятна среда за привличане на инвестиции, създаване и приложение на иновации, подобряване на международния имидж на България и привличане на висококвалифицирани кадри в подкрепа растежа на българската икономика и справяне със социални и глобални предизвикателства чрез трансфер на знание, нови технологии, дигитализация и увеличаване на достъпа до национално и европейско финансиране"

Тя ще бъде изпълнявана с помощта на редица мерки, кореспондиращи с европейските и националните стратегически документи, като Националната програма за развитие 2030, Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027, Националната стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия и други за повишаването на потенциала за икономически растеж.

Важни аспекти на политиките на министерството ще бъдат стимулиране на инвестиционната активност и ускорен ръст на износа, насърчаване на инвестициите в технологични и иновативни производства, позициониране на българските компании на международните пазари, подкрепа за иновативни стартиращи компании и трансфер на технологии. Част от средствата за реализиране на тези политики ще бъдат по-ефективно координирани и прецизно фокусирани на институциите и финансовите механизми в сферата на

икономиката в подкрепа на малкия и среден бизнес и увеличаване на конкурентоспособността, със специален фокус върху иновации и износ; създаването на Иновационен борд и подобряване на междусекторна и междуинституционалната координация по отношение навлизане на иновации и технологии във всички секторни политики и стимулиране на законодателни реформи за привличане на частни инвестиции в развойна дейност, комерсиализация на високотехнологични продукти, създаване на вериги на добавена стойност и достъп на бизнеса до електронни услуги и финансиране.

**ОТЧЕТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ
НА МИНИСТЕРСТВО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА
ЗА ПЕРИОДА ОТ 01.01.2023 г. до 30.06.2023 г.**

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:			5 332
Данъчни приходи			
Неданъчни приходи			
Приходи и доходи от собственост			
Държавни такси			
Глоби, санкции и наказателни лихви			210
Приходи от концесии			
Други			5 122
Помощи и дарения и други безвъзмездно получени суми			

**ОТЧЕТ НА РАЗХОДИТЕ ПО БЮДЖЕТА НА МИНИСТЕРСТВО НА
ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА ПО БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ В РАМКИТЕ НА
ИЗПЪЛНЯВАНАТА ПОЛИТИКА**

Програмният бюджет на Министерството на иновациите и растежа включва две програми, които са насочени към изпълнението на една политика:

I. Политиката в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика се изпълнява чрез следните две програми:

- Програма „Насърчаване на иновациите“;
- Програма „Насърчаване на инвестициите“.

Изпълнението на политиката и бюджетни програми към първото полугодие на 2023 г. се осъществява от администрацията на Министерството на иновациите и растежа и администрацията на два второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на иновациите и растежа:

- Българска агенция за инвестиции;
- Изпълнителна агенция за насърчаване на малки и средни предприятия.

Политиката цели повишаване на конкурентоспособността на икономиката за постигане на стабилен и дългосрочен растеж и справяне със сътресенията, предизвикани от кризата с Ковид-19 в европейската и световната икономика. Министерството на иновациите и растежа ще работи за повишаване на потенциала за растеж, основаващ се на насърчаване на инвестициите във високотехнологични производства и стимулиране трансфера на знание и технологии и повишаване на добавената стойност на продуктите и услугите, основани на иновации и умения. Същевременно министерството ще предприеме мерки с цел повишаване на иновационния капацитет и капацитета за израстване и излизане на международни пазари на стартиращи малки и средни предприятия, като където е необходимо ще се планират мерки, свързани с подкрепа на бизнеса за справяне с енергийната криза и кризата, предизвикана от Ковид19, особено на най-засегнатите сектори.

Приоритет на икономическата политика е повишаването на привлекателността на България за инвестиции, както и за създаване на предпоставки за развитието на страната като център за интензивни на знание, производства и услуги с висока добавена стойност. В тази връзка, важна част от политиката на МИР е по-добра координация на политиките, свързани с превръщането на научните резултати в продукти и услуги и трансфера на иновативни и технологични решения в подкрепа на бизнеса и индустрията, като ще създаде съвместно с Министерство на образованието и науката Съвет по иновации, както и ще изготви проект на нов Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите. Ключов приоритет ще бъде създаването на условия за привличане на частни капитали за финансиране на изследователска дейност, както и привличане на инвеститори, които подкрепят и развойна дейност в страната с дългосрочна визия, което ще създаде предпоставки за привличането и задържането на таланти в България.

Тази политика е насочена към постигане на целите в Националната програма за развитие България 2030, Националната стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия и Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027.

Приложение № 2а – Отчет на разходите по бюджета на Министерство на иновациите и растежа по области на политики/функционални области и бюджетни програми

Класификационен код*	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет към 30.06.2023
	Общо разходи по бюджета на ПРБ			
7400.01.00	I. Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	38 870 800	38 870 800	7 417 382
7400.01.01	Бюджетна програма "Насърчаване на иновациите"	18 450 800	18 450 800	4 553 621
7400.01.02	Бюджетна програма "Насърчаване на инвестициите"	20 420 000	20 420 000	2 863 761

*Класификационен код съгласно решение № 850 на Министерския съвет от 2022 г.

ОТЧЕТ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ РАЗХОДИ ПО БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ В РАМКИТЕ НА ИЗПЪЛНЯВАНИТЕ ПОЛИТИКИ

Приложение № 2б – Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми на Министерство на иновациите и растежа, в рамките на съответните области на политики/функционални области

Код	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ НА МИНИСТЕРСТВО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА (в лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджет и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	175 370 353	7 417 382	167 952 971	16 594 924	7 534 953	9 059 971	158 775 429	-117 571	158 893 000
7400.01.00	I. Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	175 370 353	7 417 382	167 952 971	16 594 924	7 534 953	9 059 971	158 775 429	-117 571	158 893 000
7400.01.01	Бюджетна програма "Насърчаване на иновациите"	4 943 031	4 553 621	389 410	5 060 602	4 671 192	389 410	-117 571	-117 571	0
7400.01.02	Бюджетна програма "Насърчаване на инвестициите"	170 427 322	2 863 761	167 563 561	11 534 322	2 863 761	8 670 561	158 893 000	0	158 893 000

ФИНАНСИРАНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ РАЗХОДИ

Приложение № 3 – Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	542 228 000	542 228 000	175 370 353
Общо финансиране:	542 228 000	542 228 000	175 370 353
От бюджета на ПРБ	38 870 800	38 870 800	7 417 382
От други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	503 357 200	503 357 200	167 952 971
• Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
• Сметки за средства от ЕС (СЕС на НФ и на ДФЗ)	503 357 200	503 357 200	167 952 971
• Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			
• Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
• Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ			

Преглед на настъпилите през отчетния период промени по бюджета (само за отчета за годината)

Приложение № 4 – Преглед на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета

№ по ред	Наименование на акта	Нормативно основание	Мотиви	Наименование на бюджетните програми	Ефект върху бюджета (увеличение / намаление на разходите по програми)	Влияние върху показателите за изпълнение
	(ПМС/акт на министъра на финансите/акт на ПРБ)	(Чл. 109, 110, 112, 113 от ЗПФ),	(Дават се кратки аргументи за извършените промени)	(Бюджетни програми, които засяга актът; новосъздадени администрирани разходни параграфи - наименование и сума)	(Произтичащи от акта промени на показателите по бюджета, в лева (+/-))	(Произтичащо от акта въздействие върху целевите стойности на показателите за изпълнение, ако има такава)

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА РАЗВИТИЕТО НА ИНВЕСТИЦИИТЕ И ИНОВАЦИИТЕ В ПОДКРЕПА НА РАСТЕЖА НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА

Стратегическа цел: „Повишаване на потенциала за икономически растеж и подобряване на възможностите за интернационализация и изграждане на международна конкурентоспособност на българските компании“.

Оперативни цели:

1. „Укрепване на потенциала за устойчив растеж на българската икономика чрез адресирането на възпиращи фактори в бизнес и инвестиционната среда и намаляване на административната и регулаторна тежест“.

2. „Повишаване на конкурентоспособността чрез осигуряване на бързо внедряване на иновации, увеличаване на технологичния трансфер в подкрепа на зеления и дигиталния преход на предприятията и привличане на инвестиции в производства и услуги с висока добавена стойност“.

Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика <i>Показатели за полза/ефект</i>	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
Преки чуждестранни инвестиции	% от БВП	2.6	1.9*

*Източник – Българска народна банка

Индикаторът „Преки чуждестранни инвестиции“ представлява вложенията, включващи дългосрочни отношения, отразяващи дълготрайния интерес на резидент на чуждестранна икономика (чуждестранен пряк инвеститор) в предприятие – резидент на българската икономика (инвестиционно предприятие). Пряката инвестиция включва, както първоначалната трансакция между двата субекта, така и всички последващи трансакции между тях.

Преките инвестиции са част от платежния баланс на страната и отразяват движението на капитали от и към чужбина. Те отразяват индиректно атрактивността на условията за бизнес в България и перспективите за тяхното развитие. Преките чуждестранни инвестиции са свързани с въвеждането на иновации, повишаването на производителността на труда, както и конкурентоспособността на икономиката.

Програми и проекти

БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА – 7400.01.01 „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНОВАЦИИТЕ“

Цели на бюджетната програмата

Програма №7400.01.01 “Насърчаване на иновациите” на Министерството на иновациите и растежа включва дейности, в съответствие с целите, заложи в **Националната програма за развитие България 2030, Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) 2021-2027** и в **Националната стратегия за насърчаване на МСП в България**.

Основни цели на програмата са:

1. Развитие и позициониране на България като център на средно- и високотехнологични иновации в стратегически области, в които страната има утвърден капацитет и пазарни позиции, както и признати компетенции да се конкурира на световния пазар, повишавайки националното и регионалното иновационно представяне на страната.

2. Създаване на условия за засилване на иновационната и международната активност на предприятията, за да нарасне броя на МСП, въвели нов продукт, услуга, технология и маркетингова или организационна иновация, или са излезли на международните пазари.

3. Нарастване на разходите за иновации и НИРД в тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027.

4. Подкрепа за разгръщането и утвърждаването на устойчива, модерна, динамична, приобщаваща, основана на данни и глобално свързана изследователска, иновативна и предприемаческа екосистема в България.

5. Превръщане на България в иновативна, интелигентна, зелена, цифрова и свързана страна чрез нова обща политика за взаимодействие между научните изследвания, иновациите и технологиите.

6. Повишаване на международното и междусекторното сътрудничество и интензивно използване на данни за ускорена специализация в продукти и услуги с висока технологична и научна интензивност и значими икономически въздействия за устойчива конкурентоспособност, технологична трансформация на икономиката, повишаване на ресурсната ефективност и цифровизацията.

7. Създаване на условия за трансфер на знания и технологии в и към индустрията и МСП, за да се постигне повишаване на конкурентоспособността на международни пазари на българските предприятия, което ще се постигне чрез реализирани партньорства с научноизследователски организации и екипи, въведени и създадени иновации, нови спин-офф и стартиращи компании и създаване на работни места.

Приложение № 5 – Отчет на показателите за полза/ефект

7400.01.00 Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
<i>Показатели за полза/ефект</i>			
1. Показател (наименование)			
2. Показател (наименование)			
n. Показател (наименование)			

Забележка: Показателите за полза/ефект от Приложение № 5 не следва да съвпадат и припокриват показатели за изпълнение по бюджетните програми по Приложение № 6.

Приложение № 6 – Отчет на показателите за изпълнение по бюджетната програма

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
Бюджетна програма № 7400.01.01 „Насърчаване на иновациите“			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06. 2023 г.
1. Европейска инициатива Еврика и програма Европейско партньорство за иновативни МСП:			
1.1. Организиране на информационни кампании по Европейска инициатива ЕВРИКА и програма Европейско партньорство за иновативни МСП;	Брой кампании	2	0
1.2. Сключени споразумения по Европейската инициатива ЕВРИКА и програма Европейско партньорство за иновативни МСП, финансирани със средства от НИФ.	Брой споразумения	5	0
2. Национален иновационен фонд:			
2.1. Организиране на информационни кампании по Националния иновационен фонд;	Брой кампании	1	0
2.2. Сключени договори с иновативни предприятия по конкурсни сесии на НИФ;	Брой договори	20	0
2.3. Провеждане на процедура за подбор на независими експерти, които да извършват оценка и мониторинг на постъпилите проектни предложения/проекти в изпълнение.	Брой процедури	1	0

3. Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация 2021-2027 г.			
3.1.Организиране на информационни кампании по първите конкурси на Програмата;	Брой кампании	15	1
3.2.Отворени конкурси;	Брой процедури	10	0
3.3. Сключени договори с бенефициенти;	Брой договори	100	0
3.4. Подкрепени МСП от мрежата на ЕЦИХ;	Брой	0	
3.5. Подкрепени предприятия с Печат за високи постижения;	Брой	0	
3.6. Изградени пространства от данни по приоритетните области;	Брой	0	
3.7. Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации.	Брой предприятия	0	
4. Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2022-2027 г.	Брой актуализации	0	0
	Брой кампании	6	0
5. Участие в процеса по присъединяване на Република България към ОИСР по въпроси, свързани с политика в областта на цифровата икономика:			
- Участия на международно ниво;	Брой	10	3
- Информационни събития за цифровата икономика;	Брой	1	0
- Обучения на служители на ДПА.	Брой	3	0
6. Подкрепени проекти по Фонда за иновации на НАТО.	Брой	2	0
7. Национална пътна карта за развитие на водородните технологии:			
- Изготвено ръководство за разработване на проекти;	Брой		
- Изготвени оценки за възможностите на сектора;	Брой		
- Изготвени анализи за развитието на сектора.	Брой		
8. Организирани събития за популяризиране на политиката за иновациите, технологичното и икономическото развитие и растеж на Република България.	Брой	2	0

9. Ваучерна схема за подпомагане на МСП чрез листване на ВЕАМ пазара на Българска фондова борса.	Брой предприятия	20	
10. Изготвени и предоставени на българските компании информационни материали и анализи на външни пазари по страни и сектори.	Бр. изготвени информационни материали	30	20
11. Организираните обучения в подкрепа на предприемачеството и външнотърговската дейност на българските малки и средни предприятия:			
11.1. Интернационализация;	Бр. организирани обучения	5	8
11.2. Зелена икономика;	Бр. организирани обучения	1	
11.3. Дигитализация;	Бр. организирани обучения	1	1
11.4. Електронна търговия и дигитален маркетинг.	Бр. организирани обучения	1	1
12. Национални участия на изложения в чужбина.	Бр. участия	3	1
13. Участие на български фирми в международни изложения в чужбина:	Бр. предприятия	10	7
13. 1 Индивидуални участия на български компании на международни изложения в страната.	Бр. събития	1	
14. Участия на български фирми в международни изложения в страната.	Бр. предприятия	5	
15. Организираните бизнес – форуми и конференции в страната.	Бр. мероприятия	12	9
16. Участие на български фирми в бизнес–форуми и конференции в страната.	Бр. предприятия	1300	1389
17. Организираните търговски мисии в чужбина.	Бр. мероприятия	7	6
18. Участие на български фирми в търговски мисии в чужбина.	Бр. мероприятия	85	77
19. Провеждане на информационни кампании посветени на интернационализацията на МСП.	Бр. информационни кампании	5	
20. Брой регистрирани предприятия на мачмейкинг платформа www.b2bconnect.bg .	Бр. предприятия	650	1200

21. Информационни кампании за популяризиране на дейността на Националната контактна точка към Организация за икономическо сътрудничество и развитие за спазване на насоките за отговорно бизнес поведение.	Бр. информационни кампании	2	
22. Годишен доклад на състоянието на сектора на МСП и потенциал за износ на българските предприятия.	Изготвен доклад	1	1

Външни фактори, които могат да оказат въздействие върху постигането на целите на програмата

- Недостатъчна заинтересованост от страна на МСП;
- Невъзможност от страна на бенефициентите да изпълнят дейностите по проектите и сключените договори;
- Честата смяна на нормативната и поднормативната уредба;
- Липса на необходимите бази данни и актуална статистическа информация за гарантиране на обективност в процеса на оценяване на въздействието;
- Недостатъчна заинтересованост, активност и сътрудничество от страна на бизнеса, научноизследователски и на браншовите организации;
- Липса на коректна информация за постигнатите резултати от бенефициентите;
- Отрицателен ефект вследствие на икономическа криза или политически промени, кризи на международни финансови и стокови пазари;
- Недостатъчен финансов ресурс за изпълнение на целите.

Информация за наличността и качеството на данните

Изпълнението и отчитането се базира на информация от бенефициентите и второстепенните разпоредители с бюджетни средства, там където е приложимо.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Планираните дейности са насочени към стимулиране на иновационната активност на предприятията и създаване на условия за привличане на частни капитали за финансиране на изследователската дейност от и по поръчка на предприятията, насърчаване сътрудничеството между предприятията и научноизследователските организации, ускоряване навлизането на нови продукти и услуги на пазара и създаването на стартиращи предприятия.

Програмата обхваща и дейности за насърчаване на предприемачеството, особено сред младите хора, обучение в предприемачество, подкрепа за създаване на нови фирми, модернизация на технологиите и управлението в предприятията, интернационализация на МСП, дигитализация на бизнеса, дейности по ИСИС 2021-2027 и др.

Европейска инициатива ЕВРИКА

ЕВРИКА е организационно-управленска рамка, система от механизми, която предлага услуги за намиране на партньор, разпространение на информация и друго обслужване на

промишлените предприятия, научните изследователски организации и университети за сътрудничество в областта на приложно технологичните изследвания. Получаването на статут „Проект на ЕВРИКА” е запазена марка за качество в Европа, гаранция за изследванията и сигурност за пазарна успеваемост.

Едно от големите достойнства на инициативата е, че запазената марка привлича рисков капитал за експериментиране на нови технологии в реална производствена и пазарна обстановка.

Средствата за изпълнение на дейностите по „Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс“ са предвидени в бюджета на Министерството на иновациите и растежа (МИР) и за периода на изпълнение на програмата - до 2027 г. те ще бъдат осигурявани в рамките на бюджета на министерството.

Национален проектен координатор и финансиращ е Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП) към МИР. Средствата за финансиране ще бъдат предоставени по Правилата за управление на средствата от Националния иновационен фонд (ПУСНИФ), който се администрира от ИАНМСП, на основание § 7, ал. 1 от ПЗР към ПМС № 264 от 30 юли 2021 г. за изменение и допълнение на ПМС № 70 от 2021 г. за приемане на устройствен правилник на Държавната агенция за научни изследвания и иновации, и схема за държавна помощ.

С писмо № Т-54-00-1661/28.11.2013г. до постоянния представител на Р България към Европейския съюз се потвърждава ангажимента на страната по програма Евростарс – 2 /приемник на програма Евростарс/, който възлиза на планирани национални ресурси в размер на 500 000 евро на година за периода 2014-2020 г. Средствата се планират в бюджета на Националния иновационен фонд.

Съгласно РМС №76/27.01.2023 г. Министерски съвет реши:

Одобрява договора между република България и Асоциация Еврика (АИСБЛ) за консорциум (европейско партньорство за иновативни МСП);

Предлага на Народното събрание на осн. чл 85, ал. 1, т. 4, 5 и 7 от Конституцията на Република България да ратифицира със Закон споразумението за консорциум.

Съгласно РМС №77/27.01.2023 г. Министерски съвет одобрява Договора за предоставяне на безвъзмездни средства, Проект 101055476 – InnovativeSMEs, между Република България и Европейската изпълнителна агенция за иновации и МСП (EISMEA) и предложи на Народното събрание на основание чл. 85, ал. 1, т. 4, 5 и 7 от Конституцията на Република България да ратифицира със закон договора за предоставяне на БФП.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Участие в работни срещи на инициативата;
- Публикуване на актуална информация на официалните интернет-страници на отговорните институции за обявените конкурси и предстоящи мероприятия, вкл. предложения за бизнес-партньорства;
- Участие в Групата на високо ниво към Инициативата Еврика и програмата Европейско партньорство за иновативни МСП.

1. Програмата Европейско партньорство за иновативни МСП.

Европейското партньорство за иновативни МСП е продължение на успешната и утвърдила се програма „Евростарс-1“ и „Евростарс-2“ и се основава на принципа на добавената стойност на ЕС, прозрачност, откритост, въздействие, ефект на ливъридж,

дългосрочен финансов ангажимент от всички страни, гъвкавост, съгласуваност и допълване с инициативи на регионално, национално и международно ниво, разширяване на партньорствата с трети държави. Един от инструментите на Европейското партньорство за иновативни МСП е Евростарс.

Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс“ допринася за осъществяване на целите на държавната политика в областта на иновациите, технологичното и икономическото развитие и растеж на Република България, осъществяването на която е възложено на министъра на иновациите и растежа. Ще бъде насърчено участието на заинтересовани лица от страната в съвместни иновационни проекти с участници от държави членки (поне двама участници от две държави членки, с водещ партньор малко или средно предприятие) и с трети държави и ще бъде осигурена възможност за подкрепа с други инициативи и инструменти, осъществявани от или със участието на Еврика.

Програмата ще се осъществява от Изпълнителната агенция за насърчване на малките и средните предприятия като национален проектен координатор и финансиращ орган, администратор на държавна помощ за българските участници в международните научноизследователски и развойни проекти по програмата. Средствата за финансиране ще бъдат предоставени от Националния иновационен фонд (НИФ), част от бюджета на Министерството на иновациите и растежа. Предоставянето на държавната помощ ще бъде по Правилата за управление на средствата на Националния иновационен фонд ПУСНИФ – 2020 г. и схема за държавна помощ.

Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс е представено на Европейската комисия като предложение за действие за съфинансиране по работната програма на Европейската екосистема за иновации, част от рамковата програма „Хоризонт Европа“.

Средства за проекти Евростарс до момента са осигурявани от бюджета на Националния иновационен фонд, част от бюджета на Министерството на иновациите и растежа.

Понастоящем средствата за изпълнение на дейностите по Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс са предвидени по бюджета на Министерството на иновациите и растежа. За периода на изпълнение на програмата – до 2027 г., средства ще бъдат осигурявани в рамките на бюджета на Министерството на иновациите и растежа съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. Разходите за изпълнение на дейностите по Европейското партньорство за иновативни МСП и за националното финансиране на проектите, участващи в Европейското партньорство за иновативни МСП/ Евростарс, са за сметка на бюджета на Министерството на иновациите и растежа за съответната година съгласно Правилата за управление на средствата на Националния иновационен фонд.

Провеждат се по две конкурсни сесии годишно. Настоящ ангажимент на България е да осигурява 500 хил. евро всяка година с оглед финансирането на българските участници в одобрени проекти. Максималната стойност на безвъзмездната финансова помощ за един проект по програма „ЕВРОСТАРС 2“ е в размер до 100 хил. евро.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

1. Сключване на споразумения за финансиране на българските участници в одобрени проекти в рамките на програмата;
2. Извършване на мониторинг, верификация на дейности и разходи и извършване на плащания на одобрената субсидия;
3. Участие в експертни работни срещи по програмата;
4. Обучение на националния проектен координатор и други експерти за управление на проекти;
5. Провеждане на информационна кампания за популяризиране на условията за кандидатстване по програмата;
6. Публикуване на актуална информация на официалните интернет-страници на отговорните институции за обявените конкурси и предстоящи мероприятия, вкл. предложения за бизнес-партньорства;
7. Участие в Групата на високо ниво към Инициативата Еврика и Европейско партньорство за иновативни МСП 3 – 4 участия годишно.

➤ Във връзка с присъединяване на България към инициативата Европейско партньорство за иновативни малки и средни предприятия/Евростарс 3, дирекция „Инструменти за икономически растеж“ към МИР изготви и внесе в МС два бр. Решения на Министерския съвет (РМС) за одобрение на проекти на Договор за Консорциум „Европейско партньорство за иновативни малки и средни предприятия“ и Договор за предоставяне на безвъзмездни средства по проект 101055476 – Innovative SMEs (Иновативни МСП), които да бъдат сключени от Изпълнителния директор на ИАНМСП. Изготвени и внесени в МС са и два бр. РМС за ратификация на гореспоменатите договори;

➤ Закон за ратифициране на Договора за предоставяне на безвъзмездни средства, Проект 101055476 – Innovative SMEs (Иновативни МСП) между Република България и Европейската изпълнителна агенция за иновации и МСП (EISMEA), обн. ДВ, бр.65/2023г.;

➤ Закон за ратифициране на Договор между Република България и Асоциация Еврика АИСБЛ за Консорциум „Европейско партньорство за иновативни малки и средни предприятия“, обн.ДВ, бр.65/2023 г.

2. Схема „Подпомагане на научноизследователската и развойна дейност на предприятията и организациите за научни изследвания и разпространение на знания“ в рамките на Национален иновационен фонд (НИФ).

Основната цел на НИФ е да насърчи реализацията на научно-изследователски и развойни проекти, като субсидира част от приемливите им разходи за индустриални научни изследвания и експериментално развитие. Фондът финансира предприятия, които реализират нови или значително усъвършенствани продукти, процеси или услуги, насочени към повишаване на иновативния потенциал и технологичното им равнище.

Проектите, които се финансират са научноизследователски развойни проекти като:

- максималната стойност на безвъзмездната финансова помощ /БФП/ е в размер на 500 000 лв. със срок на реализация до 18 месеца;
- разходите за индустриални научни изследвания се субсидират до 50 %, а тези за

експериментално развитие до 25%.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Правила за управление на средствата по НИФ, съобразно изискванията на Иновационна стратегия за интелигентна специализация и новите Регламенти на ЕС и тяхната актуализация;
- Информационни кампании за популяризиране на Фонда, както и новите Правила за управление на средствата от НИФ;
- Провеждане на конкурсна процедура за подбор на успешни проекти и представянето им пред обществеността;
- Допълване на съществуващ Списък с независими експерти и подбор на нови кадри, специалисти в конкретните тематични области, съответно приоритетни направления;
- Оценителна дейност, извършвана от видни представители на науката и бизнеса;
- Мониторинг на сключените договори;
- Обучение на бенефициентите по приложимите правила и процедури;
- Необходимо финансиране за финансиране на успешно класирани проекти по НИФ.

3. Насърчаване на интернационализацията чрез прилагане на промоционални мерки и подпомагане установяването на контакти на бизнес – ниво в страната и чужбина.

3.1. Съдействие за участие на българските предприятия, и по-специално малки и средни предприятия (МСП), в международни търговски панаири и изложения, бизнес мисии, делегации и форуми, презентации на български експортно ориентирани сектори, конференции и други мероприятия, както и осъществяване на контакти и търсене на бизнес партньори;

3.2. Надграждане, развитие и популяризиране на мачмейкинг платформа www.b2b.compet.bg, предоставящи възможности за свързване на български и чуждестранни компании;

3.3. Подготовка и провеждане на информационни кампании, посветени на интернационализацията на МСП;

3.4. Подкрепа за мероприятия с акцент върху МСП, притежаващи експортен потенциал, организирани от браншови организации, асоциации на МСП и стартиращи предприятия, бизнес клъстери, неправителствени организации и др. ;

3.5. Продължаващо развитие и поддръжка на Експортен хъб България. Реализиране на мерки в подкрепа на интернационализацията на българските предприятия, притежаващи експортен потенциал, чрез предоставяне на информация и обучения за: i) възможности за подкрепа, публични и други институции; ii) актуална пазарна информация за маркетингови проучвания на външни пазари; iii) международни и регионални търговски панаири и изложения; iv) прилагане на комбинирани мерки за подкрепа като част от насърчаването на интернационализацията, които позволяват едновременна подкрепа на съответните МСП за технологично развитие, дигитализация, разработване на нови продукти и формиране на експортни умения;

3.6. Подкрепа на МСП за въвеждане в дейността и използване на решения за електронна търговия, като уебсайтове, електронни разплащания, мобилни приложения, решения за интернет сигурност, съхраняване на данни и др. чрез семинари, обучения и срещи.

4. Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация 2021-2027 г.

Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ) отговаря на стратегическите потребности и приоритети на

България за прилагане на обща политика за развитието на научните изследвания и иновациите и за цифровизация на публичния сектор с оглед създаване на условия за управление, базирано на данни в полза на ускореното икономическо развитие на страната. Амбицията е за повишаване на измерителите за иновационното ни представяне и преминаване от „проходящ“ (emerging) към "умерен" иноватор до 2030 г. и за навлизането на дигиталните технологии в икономиката и обществото, достигайки средното ниво за ЕС към края на програмния период. Програмата е един от инструментите за постигане на тези цели заедно с интервенциите, заложи в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) и националните инструменти - Национален иновационен фонд, Фонд "Научни изследвания", Националните научни програми.

4.1. Увеличаване на броя на иновативните предприятия (въвеждане и разработване на иновации) във високотехнологичните сектори и секторите с по-интензивно ползване на знания в съответствие със стратегията за интелигентна специализация. Идентифицираните нужди ще се адресират чрез подкрепата за технологични и интензивни на знания спиноф компании и създаването и развитието на индустриални стартъп системи, насочени към разгръщане високи нива на научни изследвания и иновации. Подкрепата е допълваща на действията за иновативни предприятия, заложи в Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027 г. (ПКИП) ;

4.2. Повишаване на конкурентоспособността и ефикасността на системата за научни изследвания, като се постави акцент върху постиганите резултати и се създадат стимули за привличане на квалифицирани научни изследователи (напр. подобряване на условията на труд, международно сътрудничество и мобилност, сътрудничество с бизнеса). Идентифицираните нужди се адресират чрез подкрепа за пълноценно оползотворяване на капацитета на новоизградените ЦВП и ЦК и други ключови научноизследователски звена в полза на интелигентното икономическото развитие на страната и в допълнение - развитие на капацитета на ключови звена в регионалните научноизследователски и иновационни екосистеми в съответствие с потенциала и бизнес нуждите на отделните райони;

4.3. Развиване на уменията в университетите и научноизследователските институции с цел увеличаване на търговската жизнеспособност и пазарното значение на научноизследователските им проекти и на способността за участие в научноизследователски консорциуми. Идентифицираните нужди се адресират чрез целенасочени действия за насърчаване на пазарната ориентация и бизнес уменията в публичните висши училища и научни организации, провеждащи научни изследвания, както и развитие на капацитета за прилагане на правилата за защита на интелектуалната собственост;

4.4. Подпомагане на сътрудничеството между научните изследвания и предприятията, трансфера на технологии и търговската реализация на резултатите от научните изследвания.

Програмата е съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България, като планираният принос от ЕС е в размер на 885 510 000 евро.

През отчетния период:

- Сформиран е съставът на Комитета за наблюдение (КН) на ПНИИДИТ, като е осигурено възможно най-широк кръг на представителство на организации от неправителствения сектор;

- Изготвена и одобрена Индикативна годишна работна програма за 2023 г. с общ размер на средствата, възлизащ на над 575 млн. лв.;
- Проведено е първото официално заседание на КН на ПНИИДИТ на 13.03.2023 г.;
- На 31.03.2023 г. е подписано споразумение с ФМФИБ ЕАД (процедура BG16RFPR002-1.006 Финансови инструменти по програма "Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация" 2021-2027), с което е даден мандат на Холдинговия фонд да управлява финансовия инструмент за технологичен трансфер по програмата, с бюджет от 60 033 613,44 евро (117 415 542,17лева). Предстои плащане на първи транш;
- Проведено е откриващо информационно събитие на ПНИИДИТ на 04.04.2023 г. с представители на академичната общност, включително от всички висши училища в България;
- Сключени са междуведомствени споразумения с Изпълнителна агенция „Програма за образование“ и дирекция „Управление на програми и проекти“ на Министерство на електронното управление в качеството им на междинни звена по ПНИИДИТ съгласно Решение № 519 на Министерския съвет от 22 юли 2022 г. за изменение на Решение № 712 на Министерския съвет от 2020 г.;
- Утвърдено на 30.06.2023 г. Описание на действащите функции и процедури на ПНИИДИТ.

5. Иновационната стратегия за интелигентна специализация ИСИС 2021- 2027 г.

Заложените в нея принципи са основната платформа, върху която се осъществява взаимодействието на заинтересованите страни за определяне на областите на специализиране на националната икономика и развитие на научната и иновационна екосистема. Стъпвайки на досегашния опит в прилагането на стратегията усилията ще бъдат съсредоточени върху пълноценно използване на потенциала на българските региони и развитие на регионалните иновационни системи, намалявайки по този начин различията в цялостното национално представяне. Като визия новата стратегия цели превръщане на България в иновативна, интелигентна, зелена, цифрова и свързана страна чрез нова обща политика за взаимодействие между научните изследвания, иновациите и технологиите, както и повишаване на международното и междусекторното сътрудничество и интензивно използване на данни за ускорена специализация в продукти и услуги с висока технологична и научна интензивност и значими икономически въздействия за устойчива конкурентоспособност, технологична трансформация на икономиката, повишаване на ресурсната ефективност и цифровизацията. Стратегията за периода 2021- 2027 г. поставя нуждата от адресиране на регионалните дисбаланси в иновативното представяне на страната в основата на своята визия за технологична трансформация на икономиката, повишаване на нейната ресурсната ефективност и цифровизацията чрез ускорена специализация в продукти и услуги с висока технологична и научна интензивност и значими икономически въздействия, като крайната цел е България да се превърне в иновативна, интелигентна, зелена, свързана и дигитална интегрирана страна. Всяка административна област на NUTS III определи своя иновационен капацитет в две приоритетни тематични области за интелигентна специализация.

През отчетния период е сформирана работна група със Заповед № РД-14-175/29.05.2023 г. на Министъра на иновациите и растежа междуведомствена работна група за координация на

изпълнението и проследяването на напредъка по иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г., приета с Решение на Министерски съвет № 1015/15.12.2022 г. В рамките на работната група ще се разработи и представи пред Министъра на иновациите и растежа План за изпълнение на ИСИС, както и ще се създаде партньорска мрежа от компетентни институции на централно и местно равнище и регионални структури с принос към реализиране на целите на стратегията, която да подпомага процеса на събиране на данни и информация относно изпълнението на ИСИС.

6. Национален план за възстановяване и устойчивост.

Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез наука и иновации. Операция 1: Изпълнение на проектни предложения на иновативни малки и средни предприятия (МСП), получили знака за качество „Печат за върхови постижения“ по конкурсите на Европейския съвет по иновациите.

Този механизъм, допустим по Регламент (ЕС) № 2021/695 а на рамковата програма и прилаган в множество европейски държави, цели осигуряване на национално финансиране за изпълнение на иновационни проектни предложения, получили знака за качество „Печат за върхови постижения“ от Европейската комисия по конкурсите на Европейския съвет по иновациите по РП „Хоризонт Европа“.

По механизма ще бъдат финансирани проекти, получили знака за качество „Печат за върхови постижения“ по Рамкова програма „Хоризонт 2020“ (2014 – 2020 г.) и РП „Хоризонт Европа“ (2021 – 2027 г.). Достъп за участие ще бъде предоставен и на чуждестранни предприятия, изпълняващи проекти на територията на България в партньорство с други предприятия и/или научноизследователски организации и ВУ. Това ще допринесе за развитието на българската иновационна екосистема, разрастването на иновативни предприятия, укрепването на техния иновативен капацитет и развитието и последващото внедряване на техни иновативни продукти и услуги на пазара. Очакваните въздействия при осъществяване на механизма са: укрепването на научноизследователския и иновационен потенциал и капацитет на българските предприятия, увеличаването на тяхната проектна активност на международно ниво, разрастването на стартиращите предприятия, повишаване конкурентоспособността на националната икономика и др. В допълнение може да се очаква повишаване на заетостта на висококвалифициран експертен и научноизследователски персонал в частния сектор в страната. Финансираните проекти имат достъп и до консултантските услуги на Европейския съвет по иновациите.

Съгласно работната програма на РП „Хоризонт Европа“ допустими са разходите по следните дейности: иновационни дейности, вкл. демонстрация на технологията в съответната среда, прототипиране и демонстрация на системно ниво, научноизследователска и развойна дейност, управление на интелектуалната собственост и др.

Процедура BG-RRP-2.006 „Подкрепа за иновативни МСП, отличени с Печат за високи постижения“ е обявена на 07.04.2023 г. с общ бюджет в размер на 118,5 млн. лева и краен срок за кандидатстване 16:30 часа на 12.05.2023 г. През 2024 г. е предвидено по процедурата да бъдат обявени още два крайни срока за кандидатстване.

В рамките на първи краен срок са получени 16 предложения за изпълнение на инвестиции. Назначената по процедурата Оценителна комисия е приключила работата си по оценка на проектите и изготвения от нея Оценителен доклад е представен на Ръководителя на СНД. След извършване на предварителен контрол и одобряване на оценителния доклад от

Ръководителя на СНД ще се пристъпи към сключване на договорите с предложените за финансиране крайни получатели – микро-, малки и средни предприятия получили знака за качество „Печат за върхови постижения“ по конкурсите на Европейския съвет по иновациите. Предложени за финансиране са 12 предложения с предоставяната по тях безвъзмездна помощ на обща стойност 34 млн. лева.

Изпълнение на подзаконовата нормативна рамка относно „Стартъп виза“, етап от изпълнението на Реформа 11: Разрастване България. Издаването на удостоверения „Стартъп виза“ представлява регулаторен и административен механизъм за привличане на чуждестранни предприемачи, които да развиват високотехнологичен и/или иновативен бизнес в страната. Това ще спомогне за привличането на чуждестранни инвестиции с висока добавена стойност за националната икономика и развитието на предприемаческа общност. Процедурата за „Стартъп виза“ следва най-добрите практики от ЕС. Наредбата за условията и реда за издаване, удължаване и отнемане на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект, наречен „Стартъп виза“ (Наредбата за „Стартъп виза“) е приета с Постановление на Министерския съвет № 318 от 7 октомври 2022 г. и е обнародвана в ДВ, бр. 82, от 14.10.2022 г.

- От Наредбата за „Стартъп виза“ произтичат две административни услуги – за издаване и за удължаване на срока на вече издадени удостоверения „Стартъп виза“;
- Предоставянето и изпълнението по двете административни услуги е възложено на дирекция „Инструменти за икономически растеж“. Те са вписани в Административния списък на услугите по електронен път чрез ИИСДА в законоустановения срок;
- Цялостната информация е публикувана на официалната интернет страница на МИР. Създаден е специален имейл адрес за възникнали въпроси;
- Процедурите (административните услуги) по издаване и удължаване на удостоверения „Стартъп виза“ протичат електронно, в Системата за управление на националните инвестиции (СУНИ, поддържана от „Централното координационно звено“ (ЦКЗ) Осигурен е достъп (профили) на представители на МВР, МВнР и ДАНС до базата данни с подадени заявления и издадени/отказани удостоверения „Стартъп виза“, съгласно Наредбата за „Стартъп виза“; публикувани са и инструкции за кандидатстване през СУНИ;
- Постъпили са 4 бр. заявления за получаване на удостоверения „Стартъп виза“, като на този етап са издадени 2 бр. удостоверения, 1 бр. отказано и 1 бр. в процес на разглеждане.

Министерството на иновациите и растежа е определено като отговорно ведомство за изпълнението на Реформа С4.R7: Разгръщане на потенциала на водородните технологии и производството и доставките на водород. Като първа стъпка в изпълнението на реформата през 2022 г. бе изготвен и публикуван Доклад за потенциала на водородните технологии в България, стъпка от Реформа С4.R7: Изготвяне и приемане на Национална пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород. Целта на доклада е да оцени необходимостта и потенциала за развитие на водородните технологии в Република България, фокусирайки се върху наличните възможности и пречки, независимо от характера им (законодателни, финансови, експертни, институционални и пр.) Разгледани са предимствата на водородните технологии в европейски и национален контекст. Документът анализира сектори на българската икономика, подходящи за декарбонизация чрез потребление на водород, възможностите за мащабното му производство, налични и потенциални бариери за внедряването на технологиите в българската

икономика, както и възможни изменения в нормативната рамка с цел тяхното преодоляване.

През отчетния период на заседание на Министерския съвет на 26.04.2023 г. е приета Национална пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород. Пътната карта определя визията и пътя за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и за изграждане на водородна индустрия в България. Целта на Пътната карта е да се създаде база за съгласувана рамка за ефективно, плавно и последователно въвеждане на технологии за производство, транспортиране и използване на водород в индустрията, енергетиката, транспорта и бита, за създаване на благоприятни условия за иновации и инвестиции.

През второто полугодие на 2023 г. ще се създаде Координационен механизъм за изпълнение на Националната пътна карта, включващ:

- Координиращ орган/работна група към МИР за изпълнение на националната пътна карта. Координиращият орган в състав от представители на компетентните министерства, ще координира и гарантира изпълнението и ще задава необходимите корекции по отношение на постигането на целите;

- Оперативна група по водород, която ще включва експерти в областта на водорода от страната и чужбина, упражнява текущ контрол и мониторинг, ще следи за изменения в нормативната уредба и програмното финансиране на национално и европейско ниво и да информира своевременно за отклонения и/или затруднения в изпълнението, които налагат промени в концепцията на Пътната карта.

Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите

В контекста на изпълнението на политиката за развитие на иновациите Министерството на иновациите и растежа в партньорство с Министерство на образованието и науката подготвят нов Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите, който ще надгради съществуващата законодателна рамка с аспекти на публично-правните отношения между участниците в научноизследователската и иновационната екосистема в страната, така че да се създадат условия за реализиране на пълния им потенциал и да се увеличи икономическият и социалният ефект от инвестициите в научни изследвания и иновации.

Законът ще определи органите и реда за формиране на националната политика за насърчаване на научните изследвания и иновациите, ще регламентира ролята на всяка от институциите, участващи в процеса на създаване, изпълнение, наблюдение и оценка на политиката, ще посочи начините за финансиране на политиката.

През 2022 г. бе създадена работна група за изготвяне на проект. Работната група включва експерти от Министерството на иновациите и растежа, Министерството на образованието и науката и Патентното ведомство на Република България, както и външни експерти със съответната експертиза (представители на академичната общност, бизнеса, социалните партньори, неправителствения сектор и други заинтересовани страни, както и експерти от компетентните държавни институции), които да допринесат със своята експертиза за изготвянето на проекта на закона.

До 31.12.2022 г. бе разработена концептуална бележка за Закона и е проведено обществено

обсъждане. Въз основа на изготвената концепция за Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите работната група предложи пълна предварителна оценка на въздействието.

Проектът на закон бе публикуван от МОН за обществено обсъждане на 5.5.2023 г. Предстои внасяне в Народно събрание.

7. Участие в процеса по присъединяване на Република България към ОИСР по въпроси, свързани с политика в областта на цифровата икономика.

Комуникация с ОИСР в рамките на предприсъединителния процес към ОИСР и участието на България в Комитета на ОИСР по политика в областта на цифровата икономика. Подготовка на свързаните с този процес документи.

Координация на дейностите на национално ниво, свързани с изготвяне на самооценки на правните инструменти и осъществяване на техническите прегледи в рамките на Комитета по политика в областта на цифровата икономика. В рамките на комитета има 25 правни инструмента, за три от които водещо ведомство е МИР.

През м. декември 2022 г. министърът на иновациите и растежа участва в Заседание на ниво министри на Комитета на ОИСР по политика в областта на цифровата икономика. Заседанието бе посветено на темата „Стимулиране на дългосрочното възстановяване и икономическия растеж чрез изграждане на надеждно, устойчиво и приобщаващо цифрово бъдеще“. За отчетния период са изготвени самооценки по 6 правни инструмента, от екип от институции, в партньорство и координация от дирекция „Политики и анализи“, МИР и са изпратени на Министерство на външните работи.

В допълнение, през отчетния период е изпратен от страна на МИР попълнен въпросник свързан с Прегледа на ОИСР на цифровата политика за 2024 г. Въпросникът е попълнен от МИР съвместно с партниращите институции.

Получен е и детайлен въпросник към Работна група „Политика в областта на комуникационните инфраструктури и услуги“, която следва да изготви публикацията „Перспективи на цифровата икономика до 2024 г.“, който е изпратен попълнен на ОИСР през м. юли 2023 г.

В рамките на отчетния период е получен и основният въпросник за осъществяване на технически преглед от страна на ОИСР, като попълненият от страна на България (чрез МИР и партниращите институции) въпросник е изпратен на ОИСР през м. юли 2023 г.

8. Експертна работна група в областта на микроелектрониката.

Ключова дейност за България бе създаването през 2022 г. на работна група в областта на микроелектрониката към МИР, която да включва представители на администрацията, неправителствения сектор и висши училища. Работната група ще подпомага дейността на МИР от гледна точка на превръщането на микроелектрониката в стратегически актив за основни промишлени вериги за създаване на стойност в страната.

В рамките на работната група ще могат да се обменят опит и know-how, както и ще изпълнява консултативна роля за подготовката и изпълнението на публични политики в областта на микроелектрониката, ще предоставя и съдействие на МИР при прилагането на предстоящия да бъде приет през 2023 г. Европейски законодателен акт за интегралните схеми. Групата ще

изпълнява и функции за улесняване на бързия и ефективен обмен на информация относно състоянието на екосистемата, повишаване на осведомеността и консултация относно оптимизиране на процесите на бъдещето. С помощта на заинтересованите страни МИР ще може успешно да картографира потенциалните краткосрочни и дългосрочни възможности пред България за укрепване на екосистемата за полупроводници и успешно развитие на индустрията в страната.

На 16 ноември 2022 г. бе проведено първото заседание на работната група, на който бе приет за внасяне за одобрение от страна на Министъра на иновациите и растежа план за действие за пълноценно, успешно и приобщаващо участие на нашата страна и всички заинтересовани страни, като академичния сектор, индустрията, малките и средните предприятия, включително стартиращите предприятия, в новата инициатива на Европейския съюз за полупроводници. През отчетния период бяха одобрени от Министъра на иновациите и растежа Предложения на Експертната работна група в областта на микроелектрониката и работна програма на групата. Предложенията имат за цел да послужат като план за действие за пълноценно, успешно и приобщаващо участие на нашата страна и всички заинтересовани страни, като академичния сектор, индустрията, малките и средните предприятия, включително стартиращите предприятия, в новата инициатива на Европейския съюз за полупроводници.

Във връзка с дейностите, които Министерството на иновациите и растежа и по-специално ДПА, изпълнява, за да отговори на настъпилата криза в областта на полупроводниците, се установиха двустранни отношения между МИР и Междууниверситетският център по микроелектроника (imes). С оглед на задълбочаване на двустранните отношения в рамките на отчетния период бе подписано двустранно Писмо за намерение, с което се излагат намеренията на imes и Министерството на иновациите и растежа да намерят начини за сътрудничество в областта на научните изследвания в областта на полупроводниците в контекста на прилагането на Европейския акт за интегралните схеми (Chips Act) чрез свързване на инфраструктурата на пилотната линия от следващо ниво на imes със заинтересованите страни в България с активната подкрепа на българското Министерството на иновациите и растежа.

9. Синя карта.

Министерството на иновациите и растежа (МИР) създаде механизъм за бърза обработка и издаване на разрешително за работа – „Синя карта“, за висококвалифицирани специалисти от държави извън Европейски съюз (ЕС). Тази „бърза писта“ ще се прилага за заявяване на групи от минимум 10 служители и е предназначена за компании, които целят релокиране на офиси и техните служители от Русия, Беларус или други страни извън ЕС.

Компании, които имат намерения да доведат висококвалифицирани служители в България, ще бъдат подпомагани съвместно с Министерство на електронното управление, дирекция „Миграция“ на МВР, ДАНС, Агенцията по заетостта и МВнР. Разрешителното за работа позволява на висококвалифицирани специалисти с висше образование от трети страни да работят у нас до 4 години.

До 30.06.2023 г. подадените заявления са 20 бр. от 7 предприятия за общо 256 човека.

10. Отбрана.

На 14.06.2021 г. страните-членки на НАТО взимат решение за създаване на Фонд на НАТО за иновации и на Ускорител в областта на иновациите в отбраната в северния Атлантук DIANA . България подкрепи участието на Института „Големи данни в полза на интелигентното общество“

GATE към СУ „Св. Климент Охридски“ и Института по отбрана „проф. Цветан Лазаров“ като тестови центрове по програмата DIANA.

На 8 юни 2022 г. Министерски съвет одобри участието на страната ни във Фонда за иновации на НАТО, който ще има срок на действие 15 години и бюджет от 1 млрд. евро. Фондът ще подкрепи стартъпи и други високотехнологични фирми, съобразени със стратегическите цели на НАТО. Базираният в Люксембург фонд, ще помогне на НАТО да запази технологичното си предимство, като позволи инвестиции в иновации и технологии с двойна употреба с потенциално приложение в отбраната и сигурността. Това също така ще улесни по-тясното и доверено сътрудничество с високотехнологични иноватори, които иначе може да не са в състояние да разработят успешно иновативните решения, най-необходими за защитата на Алианса.

Съгласно Протокол № 24 от заседанието на Министерски съвет от 08.06.2022 г. Министерството на иновациите и растежа е отговорно за присъединяването на Р България към Фонда на НАТО за иновации, като Министерството на иновациите и растежа планира средствата в своя бюджет. С решение на Междуведомствения съвет по участието на Република България в НАТО и ОПСО на ЕС (МСУНО) от 21 септември 2021 г. е прието участието на България в Ускорител за иновациите в отбранителния сектор (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic (DIANA)).

В тази връзка Министерството на иновациите и растежа координира дейностите за развиване на иновации в отбраната, като работи в тясно сътрудничество с Министерството на отбраната и Министерството на икономиката и индустрията, както и Постоянната делегация на България към НАТО.

От страна на България беше подписано Споразумение на участващите съдружници към Фонда на НАТО за иновации. Решението за подписване на споразумението беше одобрено на заседание на Министерския съвет на 13 юли 2023 г.

11. Информационни и промоционални кампании в Република България и в чужбина:

11.1. Провеждане на мероприятия, целящи популяризирането на икономическия потенциал на българските фирми производители на конкурентоспособни стоки и услуги с експортен потенциал в страната;

11.2. Изготвяне на информационни материали, организиране на семинари, медийни кампании за информиране на бизнеса за получаване на подкрепа със средства от ЕС.

12. Насърчаване на зелените технологии и кръговата икономика, чрез достъпно финансиране и зелен финансов коридор при облекчен режим и преференциални условия за иновативните компании и прилагане на мерки като:

12.1. Програми за обучения на предприятията и обмен на опит с фокус зелени технологии, кръгова икономика и дигитализация;

12.2. Изготвяне и популяризиране на дигитална платформа, която дава възможност за организация на „база от данни с ресурси“ за възможна повторна употреба и влагане в други производства (материали, отпадъци, енергия, услуги, публикувани от МСП и големи предприятия).

13. Насърчаване на интернационализацията чрез прилагане на промоционални мерки и подпомагане установяването на контакти на бизнес – ниво в страната и чужбина.

13.1. Съдействие за участие на българските предприятия, и по-специално малки и средни предприятия (МСП), в международни търговски панаири и изложения, бизнес мисии, делегации и форуми, презентации на български експортно-ориентирани сектори, конференции и други мероприятия, както и осъществяване на контакти и търсене на бизнес партньори;

13.2. Надграждане, развитие и популяризиране на мачмейкинг платформа www.b2bconnect.bg, предоставящи възможности за свързване на български и чуждестранни компании;

13.3. Подготовка и провеждане на информационни кампании, посветени на интернационализацията на МСП;

13.4. Подкрепа за мероприятия с акцент върху МСП, притежаващи експортен потенциал, организирани от браншови организации, асоциации на МСП и стартиращи предприятия, бизнес кълстери, неправителствени организации и др. ;

13.5. Разработване на инструмент за самооценка на експортния потенциал и на автоматизирана система за изчисляване на експортния потенциал на ниво предприятие въз основа на индивидуално проучване на предприятията, данни на НСИ и експертната на работодателските организации в използването на подобни платформи;

13.6. Продължавашо развитие и поддръжка на Експортен хъб България. Реализиране на мерки в подкрепа на интернационализацията на българските предприятия, притежаващи експортен потенциал, чрез предоставяне на информация и обучения за: i) възможности за подкрепа, публични и други институции; ii) актуална пазарна информация за маркетингови проучвания на външни пазари; iii) международни и регионални търговски панаири и изложения; iv) прилагане на комбинирани мерки за подкрепа като част от насърчаването на интернационализацията, които позволяват едновременна подкрепа на съответните МСП за технологично развитие, дигитализация, разработване на нови продукти и формиране на експортни умения;

13.7. Разработване и провеждане на приемна програма за целеви посетители/купувачи.

Цел на програмата - Осигуряване на подкрепа за интернационализацията на българските предприятия чрез улесняване на преките контакти на българските малки и средни предприятия с чуждестранни купувачи.

Очаквани резултати и индикатори от изпълнението на дейността:

- Организираны посещения на чуждестранни посетители/купувачи;
- Организираны срещи и установени преки контакти с поне 10 бр. български МСП за всеки чуждестранен посетители/купувачи;
- Установяване на устойчиво бизнес сътрудничество;
- Разширяване на експортния потенциал на МСП, участващи в срещите с чуждестранните купувачи;
- Увеличаване притока на чуждестранни инвестиции в страната;

13.8. Подкрепа на МСП за въвеждане в дейността и използване на решения за електронна търговия, като уебсайтове, електронни разплащания, мобилни приложения, решения за интернет сигурност, съхраняване на данни и др. чрез семинари, обучения и срещи.

14. Ваучерни схеми за МСП.

Ваучерните схема за предоставяне на услуги за ноу-хау, технологичен трансфер в областта на информационните и комуникационните технологии, зелените технологии и други, са насочени към повишаване капацитета на българските малки и средни предприятия (МСП) за конкурентен и устойчив на динамично развиващите се пазари бизнес чрез предоставяне на услуги, свързани с подготовката на предприятия за трансформация към Индустрия 4.0, посрещане предизвикателствата на кръговата икономика и други. Успешното реализиране на ваучерни

схеми ще допринесе за развитието на българските малки и средни предприятия (МСП) и стимулиране на основните им дейности чрез трансформиране на бизнеса на основата на улесняване достъпа на МСП до ноу-хау и технологии, включително цифрови чрез предоставяне на стимули за свързване с научноизследователски организации и капацитет и др.

Ще продължи ваучерната схема МСП ВЕАМ, организирана от Българска фондова борса (БФБ), която дава възможност за финансиране на дейността на малките и средни компании в България. Основната цел на пазар ВЕАМ е да осигури на малкия и среден бизнес възможност за набиране на капитал при по-облекчени условия в сравнение с регулирания пазар, като в същото време им предостави сходни предимства на тези на публичните компании. Платформата се явява и междинно звено по пътя на една компания към същинското листване на Основния пазар на БФБ.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Политики и анализи“, дирекция „Инструменти за икономически растеж“, ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“, Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия.

Отговорност за изпълнението на програмата

Директорът на дирекция „Политики и анализи“, директорът на дирекция „Инструменти за икономически растеж“, главен директор на ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“, изпълнителният директор на ИАНМСП.

Приложение № 7 Отчет на разходите по програмата с разпределение на ведомствени и администрирани разходи

№	Бюджетна програма 7400.01.01 – “Насърчаване на иновациите” (в лв.)	Закон 2023 г.	Уточнен план 2023 г.	Отчет към 30.06.2023 г.
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	12 820 800	12 820 800	5 060 602
	Персонал	8 708 800	8 708 800	3 827 752
	Издържка	3 787 300	3 787 300	1 162 826
	Капиталови разходи	324 700	324 700	70 024
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	12 820 800	12 820 800	4 671 192
	Персонал	8 708 800	8 708 800	3 783 144
	Издържка	3 787 300	3 787 300	876 704
	Капиталови разходи	324 700	324 700	11 344
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,00	0,00	389 410
	Персонал			44 608
	Издържка			286 122
	Капиталови разходи			58 680
	От тях за: *			
	1. ОПИК 6 Подкрепа на интернационализацията на българските предприятия чрез провеждане на търговски мисии, бизнес форуми, конференции, контактни борси и двустранни срещи			268 379
	2. Интеррег Европа 2018-2020-GoInt ДЕС			121 031
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	5 630 000	5 630 000	-117 571
	1. Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	5 630 000	5 630 000	-117 571
		0	0	
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	0	0	0
		0	0	
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	5 630 000	5 630 000	-117 571
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	18 450 800	18 450 800	4 553 621
	Общо разходи (I.+II.+III.):	18 450 800	18 450 800	4 943 031
	Численост на щатния персонал	178	178	154
	Численост на извънщатния персонал			14

Описание на ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС:

Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия изпълнява следните проекти в подкрепа на интернационализацията на МСП, с финансиране от средствата на ЕС:

1. ПРОЕКТ BG16RFOP002-2.052-0001 „Подкрепа на интернационализацията на българските предприятия чрез провеждане на търговски мисии, бизнес форуми, конференции, контактни борси и двустранни срещи“.

1.1. Продължителност на проекта от 28/06/2019 г. до 28/03/2023г.;

1.2. Обща стойност на проекта: 2 100 000,00 лева;

1.3. Източник на финансиране: ОПИК 2014-2020.

2. ПРОЕКТ BG16RFOP002-2.052-0002 “Участие на МСП на международни панаири, изложби и конференции в страната и чужбина”.

1.1. Продължителност на проекта от 28/06/2019 г. до 28/06/2022 г.;

1.2. Обща стойност на проекта: 4 142 000,00 лева;

1.3. Източник на финансиране: ОПИК 2014-2020.

3. ПРОЕКТ GoDanuBio по Програма за транснационално сътрудничество „Дунав“ 2014-2020 с участието на ИАНМСП, с 15 % съфинансиране, предоставени от МРРБ.

Размер на бюджета на проекта – 184 хил. лв.

4. ПРОЕКТ Go International (с акроним GoInt) по ИНТЕРЕГ Гърция-България.

1.1. Продължителност на проекта от 13.04.2021 г. – 12.04.2023 г.;

1.2. Размер на бюджета за ИАНМСП – 398 962 лв.

БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА – 7400.01.02 „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ“

Цели на бюджетната програма

Политиката за насърчаване на инвестициите е насочена към привличането и подкрепата на значими инвестиции с висока добавена стойност за постигане на висок и устойчив икономически растеж, подобряване на конкурентоспособността на икономиката и на експортния потенциал, както и за балансираното регионално развитие.

Основни цели на програмата са:

1. Подобряване на инвестиционния образ и рейтинг на страната и популяризиране на условията за инвестиране в България.

2. Повишаване на инвестиционната активност за създаване на нови предприятия или разширение на съществуващи с нови продукти и технологии.

3. Нарастване на инвестициите в страната и подобряване на тяхната отраслова и регионална структура, създаване на нови работни места в производства и услуги с висока добавена стойност.

4. Създаване на нови способности и съвместимост, повишаване сигурността на доставките и оперативната независимост чрез прилагането на индустриално сътрудничество.

5. Ефективно и ефикасно изпълнение на ОПИК, ОПИМСП, ПКИП, ПНИИДИТ и ПВУ с цел повишаване на иновационната дейност, производителността и експортния потенциал на предприятията, осъществяване на зеления и цифровия преход, улесняване достъпа до финансиране за МСП и подобряване на бизнес средата.

6. Подобряване на условията за привличане на индустриални инвестиции в страната чрез стартиране изпълнението на инвестиция СЗ.11 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“)“ от Националния план за възстановяване и устойчивост.

7. Принос към привличането на чуждестранни инвеститори и разрастване и развитие на предприемаческата общност в страната чрез издаване на удостоверения за високотехнологичен и/или иновативен проект (Стартъп виза)

Приложение № 5 – Отчет на показателите за полза/ефект

7400.01.00 Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
<i>Показатели за полза/ефект</i>			
1. Показател (наименование)			
2. Показател (наименование)			
n. Показател (наименование)			

Забележка: Показателите за полза/ефект от Приложение № 5 не следва да съвпадат и припокриват показатели за изпълнение по бюджетните програми по Приложение № 6.

Приложение № 6 – Отчет на показателите за изпълнение по бюджетната програма

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
7400.01.02 Бюджетна програма „Насърчаване на инвестициите”			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 30.06. 2023 г.
Брой на инвестиционните проекти получили сертификат за клас инвестиция по ЗНИ	Бр.	30	12
Обем на инвестициите по сертифицирани проекти	Млн. лв.	650	175.26
Нови работни места по т.2 (за пряко заети след осъществяването на инвестициите)	Бр.	1500	523
Насърчени инвестиционни проекти по ЗНИ с финансови мерки	Бр.	17	
Обем на инвестициите по проекти, насърчени по ЗНИ с финансови мерки.	Млн. лв.	323	
Планирани нови работни места в насърчените инвестиционни проекти по ЗНИ с финансовите мерки	Бр.	595	
Обслужени от БАИ инвестиционни проекти (след-инвестиционно обслужване)	Бр.	50	30
Стартирали инвестиционни проекти, получили обслужване от БАИ	Бр.	60	36
Предоставяне на информация на потенциални инвеститори	Бр.	245	124
Участие в проведени инвестиционни форуми, семинари и конференции в страната и чужбина, организирани от други институции	Бр.	70	52
Брой проведени инвестиционни форуми, семинари и конференции в страната и чужбина, организирани от БАИ	Бр.	15	10
Изпълнение на дейности по договори за индустриално сътрудничество	Млн. лв. или бр. изпълнени проекти за ИС	6	
Брой издадени удостоверения по ЗЧРБ и ЗБГ**	Бр.	50**	5
Обем на направените вложения по ЗЧРБ и ЗБГ**	Млн. лв.	50**	29
Членство на Република България в Европейската космическа агенция (ЕКА) - Сключване на договори с български бенефициенти.	Брой сключени/действащи договори	30	43
Оперативна Програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014 - 2020			
Брой предприятия, които получават безвъзмездни средства	предприятия	894	209
Брой предприятия, получаващи финансова подкрепа, различна от безвъзмездни средства (ФИ)	предприятия	147	0
Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (безвъзмездни средства)	евро	70 109 536	12 390 504.84
Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (ФИ)	евро	3 940 000	0
Брой подкрепени институции, предоставящи услуги на бизнеса	Бр.		1

Обучени служители на УО, вкл. регионални звена	Бр.	347	33
Обучени бенефициенти/ кандидат бенефициенти	Бр.	400	0
Проведени информационни кампании и публични събития	Бр.	5	4
Проведени заседания на Комитета за наблюдение	Бр.	2	2
Брой извършени проверки на място	Бр.	400	560
Брой на заетите лица /на пълно работно време/, чиито заплати се съ-финансират по техническата помощ	Бр.	278	278
ПВУ – Инвестиция КЗ.И2 Програма за икономическа трансформация			
Завършени проекти в подкрепа на технологичната модернизация	Бр.		
Завършени проекти за подпомагане на базово цифровизиране на дружествата	Бр.		
Завършени проекти в областта на кръговата икономика	Бр.		
Оперативен капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение в изпълнение на схема за безвъзмездна помощ за комбиниране на възобновяеми енергийни източници с местно съхранение по Инвестиция КЗ.И2 по ПВУ Подпомагани предприятия (в т.ч. микро, малки, средни и големи предприятия) (ПНИИДИТ)	kW		
Подкрепени индустриални паркове/зони (предоставени безвъзмездни средства за развитието на индустриални паркове/зони) по НПВУ	Бр.	5	0
Сключени договори за финансиране на крайни получатели от МВУ	Бр.	5	0
Подписани от операторите на индустриалните паркове/зони на всички договори за изграждане на вътрешна и външна инфраструктура	% (процент)		
Приключили инфраструктурни проекти в избраните индустриални паркове/зони — функциониращи индустриални паркове или зони	% (процент)		
Създадени работни места на пълно работно време (от частните инвеститори в индустриалните паркове/зони)	Бр.		
Издадени удостоверения за високотехнологичен и/или иновативен проект (Стартъп виза)	Бр.	5	2

**Издадени общо от МИР и БАИ

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

- Остра конкуренция в привличането на стратегически чуждестранни инвестиции;
- Невъзможност от страна на инвеститорите да изпълнят заложените параметри в инвестиционните проекти, поради недостиг на квалифицирани служители;
- В резултат на глобалната криза предизвикана от Ковид-19 пандемията са налице следните трудности; влизане в страната на мениджъри и специалисти пряко свързани с изпълнението на инвестиционните проекти; забавяне на изпълнението на инвестиционните проекти, поради забавени доставки на специализирано оборудване и суровини; увеличени транспортни и енергийни разходи;
- Недостатъчни средства в бюджета за прилагане на финансовите мерки по ЗНИ;
- Неизпълнение на поети ангажименти от страна на изпълнителите на договори за индустриално сътрудничество;
- Неизпълнение изискванията на нормативната уредба от ведомствата - възложители на поръчки в областта на сигурността и отбраната, свързани с договори за индустриално сътрудничество;
- Липса на достатъчно качествени проектни предложения по процедурите по оперативните програми;

- Липса на достатъчен интерес от страна на предприятията;
- Липса на достатъчен финансов ресурс, с който бенефициентите да осигурят съфинансирането по одобрените проектни предложения;
- Невъзможност от страна на бенефициентите да изпълнят дейностите по проектите и сключените договори;
- Липса на съдействие и ефективно сътрудничество между институциите, както и с организациите на бизнеса;
- Обжалване на процедурите по ЗОП;
- Твърде голям брой проектни предложения и прилагане на нови правила и механизми за изпълнение;
- Кратък период от време, в рамките на който да бъдат изпълнени и приключени проектите за програмен период 2014-2020.

Информация за наличността и качеството на данните

- Информация за сертифицираните проекти и предоставените мерки за насърчаване са публично оповестени на сайта на МИР;
- Изпълнението и отчитането на проектите се базират на информация, предоставена от страна на бенефициентите в хода на осъществяването на проектите.

Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

Непостигането на планираните годишни цели за отчетния период по отношение на насърчени инвестиционни проекти се дължи на продължителната подготовка за сключване на договори по ЗНИ, както и на продължителния период за преглед на постъпили отчети по сключени договори и верификация на разходите с последващи разплащания към дружествата/общините.

През първото шестмесечие за 2023г. е налице невъзможност за окончателно потвърждаване на офсетните кредити по изпълнението на Офсетно споразумение УД-03-13/2006г. поради забавяне представянето им от изпълнителя в съответствие с установения за офсетни проекти ред.

Във връзка с пандемията Covid-19 и войната в Украйна усилията на ЕК, както и тези на държавите-членки, бяха насочени приоритетно към изпълнението на мерки за справяне с кризата и последващо възстановяване на икономиката, както и за минимизиране на негативните ефекти от войната в Украйна, вкл. осигуряване на хуманитарна подкрепа. Доколкото подобни мерки имаше включени в програмите за периода 2014-2020 (вкл. ОПИК), както и в НПВУ (Програмата за икономическа трансформация), фокусът на изпълнението беше насочен именно към тях. Късното одобрение на програмите за периода 2021-2027 от страна на ЕК (ПКИП беше одобрена от ЕК на 3.10.2022 г.) и посоченото приоритетно изпълнение на мерките за периода 2014-2020 и НПВУ доведе до по-късния старт на ПКИП и съответно планирано обявяване на първите процедури по нея през 2023 г., в резултат на което към отчетния период не би могло да се отчетат показателите за краен продукт и резултат, в т.ч. брой подкрепени предприятия.

През отчетния период държавата чрез Министерството на иновациите и растежа пряко упражнява правата като собственик на капитала на следните търговски дружества:

„Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД (ФМФИБ), което е еднолично акционерно дружество с държавно участие в капитала – публично предприятие по смисъла на Закона за публичните предприятия. Дружеството е учредено в изпълнение на Разпореждане № 3 от 22 юли 2015 г. на Министерския съвет. Едноличен собственик на капитала, на стойност 2 109 764 лв., е държавата чрез Министерството на иновациите и растежа. С Разпореждане № 11 на Министерския съвет от 05.10.2022 г. министърът на иновациите и растежа е определен да упражнява пряко правата на държавата като едноличен собственик на капитала на ФМФИБ и е изменен Уставът на Дружеството, като системата на управление е променена от

едностепенна на двустепенна с Надзорен и Управителен съвет, всеки в състав от трима членове с мандат 3 години.

През отчетния период е проведен конкурс за избор и назначаване на членове на органите за управление и контрол на ФМФИБ. С Решение № РД-15-2/16.02.2023 г. на министъра на иновациите и растежа е обявена конкурсна процедура за избор на членове на Надзорния съвет. Въз основа на проведеня конкурс, с Решение № РД-15-15/16.05.2023 г. са избрани класираните на първите три места кандидати за членове на Надзорния съвет, с които е сключен договор за възлагане на контрол.

С решение от Протокол № 10 на 02.03.2023 г. на Надзорния съвет на ФМФИБ е обявен конкурс за избор и назначаване на трима членове на Управителния съвет, на основание чл. 21, ал. 1 от Закона за публичните предприятия и чл. 37, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия. С решение от Протокол № 20/15.05.2023 г. на Надзорния съвет на ФМФИБ за членове на Управителния съвет са избрани класираните на първите три места кандидати, с които е сключен договор за възлагане на управлението.

„София Тех Парк“ АД (СТП), което е акционерно дружество с държавно участие в капитала – публично предприятие по смисъла на Закона за публичните предприятия. Министърът на иновациите и растежа е определен да упражнява правата на държавата в капитала на СТП съгласно Разпореждане № 3 на Министерския съвет от 25.02.2022 г. Системата на управление на дружеството е двустепенна, с Надзорен съвет и Управителен съвет.

След извършено увеличение на капитала в размер на 3 812 800 лв., съобразно заложеното в бюджета на МИР за 2022 г., с решение на Общото събрание на акционерите от 21.12.2022 г. въз основа на Решение № 1040 на Министерския съвет от 21.12.2022 г., капиталът на „София Тех Парк“ АД е в размер на 92 925 424 лева и е разпределен, както следва:

- Министерството на иновациите и растежа притежава 92,47 %;
- „Държавна консолидационна компания“ ЕАД притежава 3,23%;
- „София Тех Парк“ АД притежава 4,30 % (обратно изкупени акции).

„Българска банка за развитие“ ЕАД (ББР) – кредитна институция, чието устройство и дейност са уредени със Закона за Българската банка за развитие (ЗББР). ББР е единствената държавна търговска банка, 100% собственост на българската държава. На основание чл. 5, ал. 2 от ЗББР, правата на държавата в капитала на банката се упражняват от министъра на иновациите и растежа. Капиталът на банката възлиза на 1 441 773 500 лв. Съгласно чл. 5, ал. 1 от ЗББР, банката има двустепенна система на управление (Надзорен съвет и Управителен съвет).

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

1. Разработване и провеждане на проактивна политика за привличане и насърчаване на инвестициите.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

1.1. Инвестиционен маркетинг за привличане на инвестиции чрез:

- Организиране и участие в бизнес и инвестиционни форуми, информационни кампании и др.;
- Събития и медийни кампании за увеличаване на познаваемостта на България като атрактивно място за бизнес и инвестиции;
- Активна Е-маркетингова (интерактивен или електронен маркетинг) дейност за популяризиране на възможностите за увеличаване на познаваемостта на България като атрактивно място за бизнес и инвестиции;
- Печатни информационни материали за увеличаване на интереса от страна на чуждестранни и местни инвеститори за установяване на бизнес и за разширяване на съществуваща дейност;
- Промоционални материали за подобряване на координацията в работата с

ръководителите на Службите за търговско-икономически връзки и ангажирането им за привличане на инвестиции;

- Изготвяне и разпространение на информационно-аналитични издания и материали (печатни и електронни), съдържащи обща икономическа и секторна информация за България, представяне на бизнес средата и др., външни анализи и оценки на инвестиционния климат;
- Поддържане на страница в интернет с актуална информация за инвеститорите;
- Подобряване на инвестиционния климат чрез развитие на нормативната уредба и институционалната рамка в областта на инвестициите (Закон за насърчаване на инвестициите и на Правилника за неговото прилагане), подготовка на проекти на становища по други нормативни актове и документи свързани с инвестиционната дейност.

1.2. Координиране и участие в дейностите за прилагане на разпоредбите за насърчаване на инвестициите по реда на ЗНИ и Правилника за неговото прилагане като:

- Анализ и оценка на инвестиционни проекти за издаване на сертификат за клас инвестиция, вкл. за подготовката на материали за решения от Министерския съвет за приоритетните инвестиционни проекти;
- Предоставяне на информационни и административни услуги на потенциални инвеститори и на получили сертификат за клас инвестиция, вкл. съдействие за решаване на проблеми на предприятия с чуждестранно участие, на чужденци във връзка с процедури по разрешаване на пребиваването в страната за извършени инвестиции и други информационно-аналитични дейности;
- Обработване на заявления във връзка с установяване на обстоятелства по Закона за чужденците в Р. България относно придобиване на разрешение за постоянно пребиваване в Р. България чрез инвестиции;
- Издаване на заповед за преотстъпване на данък по реда на Закона за корпоративно подоходно облагане (след възстановяване на процедурата).

1.3 Участие в процеса по присъединяване на Република България към ОИСР по въпроси, свързани с инвестициите.

След приемане на Преглед на инвестиционната политика на Република България, по който работи екип на ОИСР, съвместно с дирекция „Насърчителни мерки и проекти“ (НМП) и специално създадена Междуведомствена работна група (МРГ), България се присъедини към Декларацията за Международните инвестиции и мултинационалните компании и повиши статута си от „гост“ на „асоцииран член“ на Комитета по инвестиции към ОИСР и стартира изпълнението на предвидени в тази връзка задължения. Изпълнението на тези дейности е заложено в Националната пътна карта с дейности по сътрудничеството на Република България с ОИСР за тригодишния период от 2023 г. до 2025 г.

Дирекция НМП е отговорна за дейностите, свързани с участието на България в Инвестиционния комитет, координира дейността на МРГ за ИК и оказва методическо съдействие на други звена, които участват в дейността на спомагателни органи към ИК, в това число при актуализиране/изготвяне на самооценки по правни инструменти, организиране на министерска среща през февруари 2022 г., други дейности.

През първото полугодие на 2023 г. са осъществени или стартирали значителен брой технически прегледи към различни комитети на ОИСР, съгласно Пътната карта за присъединяване на България към ОИСР. В тази връзка дирекция НМП взе участие в изготвянето на информации и попълване на предоставените от ОИСР въпросници.

Представители на дирекцията са участвали в присъствени заседания на Инвестиционния комитет (ИК) през м. април, както и няколко работни онлайн заседания, свързани с нови методики за оценка по отделни правни инструменти, както и актуализации на някои правни инструменти, в това число на основния инструмент на комитета – Декларацията за мултинационалните предприятия и международните инвестиции. Във връзка с техническа мисия

на ОИСР в България, представители на ОИСР взеха участие в осъществяването на срещи от компетентността на МИР.

От дирекция НМП е иницирано отчитане напредъка по препоръките от Прегледа на инвестиционната политика на България, като е събрана и анализирана информация от ресорните институции.

1.4 Сертифициране и насърчаване на инвестиционни проекти - координиране на дейностите за прилагане на разпоредбите за насърчаване на инвестициите по реда на Закона за насърчаване на инвестициите (ЗНИ) и Правилника за неговото прилагане, като:

➤ Издаване на сертификат за клас инвестиция, вкл. подготовка на пакети документи за решения на Министерския съвет за сертифициране на приоритетни инвестиционни проекти по ЗНИ.

В периода от 01.01.2023 г. до 30.06.2023 г. по ЗНИ са издадени 12 сертификата - 11 за клас А, 1 за клас Б. Общо предвидените с проектите инвестиции възлизат на 175.26 млн. лв. и се очаква разкриване на 523 нови работни места. Шест от проектите са за високотехнологични производства и услуги.

Инвестиционните проекти в процес на сертифициране към 30.06.2023 г. са 35 на брой с общ размер на инвестициите 1980.766 млн. лв. и предвиждат разкриването на приблизително 4177 нови работни места;

➤ Прилагане на финансовите и други мерки за насърчаване на инвестициите, вкл. подготовка на актове за внасяне в Министерския съвет.

През отчетния период са сключени три договора със сертифицирани инвеститори за финансово подпомагане за частично възстановяване на направените от инвеститора за негова сметка осигурителни и здравни вноски;

➤ Предоставяне на информационни и административни услуги на потенциални инвеститори и на получили сертификат за клас инвестиция, вкл. съдействие за решаване на проблеми на предприятия с чуждестранно участие, на чужденци във връзка с процедури по разрешаване на пребиваването в страната за извършени инвестиции и други информационно-аналитични дейности.

През отчетния период Министерството на иновациите и растежа и Българската агенция за инвестиции са съдействали на потенциални местни и чуждестранни инвеститори, както и на действащи дружества с намерение за разширение на дейността си в страната, както и дружества с конкретни проблеми с осъществяване на проектите си в България.

1.5. Съдействие за постоянно пребиваване на чуждестранни граждани във връзка с изпълнение на инвестиционни проекти.

През отчетния период МИР е обработило заявления и запитвания във връзка с прилагане на разпоредбите на ЗЧРБ за 5 чужди граждани. Издадени са четири удостоверения за чуждестранни граждани на основание чл. 25, ал. 1, т. 13 от ЗЧРБ и 1 на основание чл. 25, ал. 1, т. 16 от ЗЧРБ.

След подаване на Заявление, заедно със съответните документи, изискуеми по закон, БАИ проверява документацията и издава установителен документ, в случай на изпълнени изисквания по закон. За отчетния период не са издавани установителни документи по ЗЧРБ от БАИ.

1.6. Индустиално сътрудничество:

➤ Изготвяне на анализи и предложения, във връзка с изпълнението на компетенциите на министъра на иновациите и растежа, съгласно нормативната уредба, регулираща прилагането на индустриално сътрудничество.

Проведена среща между министрите на иновациите и растежа, на икономиката и индустрията и на отбраната за обсъждане развитието на Рамковото споразумение с Lockheed Martin Global Inc. относно Програма за индустриално сътрудничество F-16 Block 70.

Проведена работна среща на представители на МО, МИР и МИИ с компания Lockheed Martin относно бъдещи проекти, произтичащи от Рамковото споразумение.

Разглеждане и анализ на изпратена с писмо на МО до МИР и МИИ Визия относно изпълнението на проекти от Програмата за индустриално сътрудничество към Рамковото споразумение с Lockheed Martin, съответно изпратено становище от МИР.

Актуализиране състава на МРГ съгласно Заповед на министър-председателя Р-77/25.04.2023 г. по изпълнението на Рамковото споразумение с Lockheed Martin и проведено едно заседание, на което е обсъден проекта на отговор на Република България на въпроси на ЕК във връзка със запитване за допълнителна информация относно инвестиционни проекти в областта на отбраната.

В рамките на изминалото полугодие е разменена неколккратно кореспонденция между МИР и МО относно раздел „Индустриално сътрудничество“ във връзка с реализацията на проект „Придобиване на нови трикоординатни радари“;

➤ Мониторинг на договори за индустриално сътрудничество, в частта им контролирана от министъра на иновациите и растежа.

За изминалите шест месеца на 2023 г. е налице представен отчет по изпълнението на Офсетно споразумение УД-03-13/2006г. за финално изпълнение на споразумението, като не са признати офсетни кредити, т.к. предстои предоставяне на съответните отчетни документи в съответствие с установения за офсетни проекти ред.

2. Ефективно насърчаване на инвеститорите посредством прилагане на финансовите мерки, съгласно Закона за насърчаване на инвестициите и Правилника за неговото прилагане (разходи по администрирани параграфи на програмата); Изпълнение на Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“) от Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България.

Мерки съгласно Закона за насърчаване на инвестициите и Правилника за неговото прилагане:

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

➤ Подготовка и внасяне на предложения в Министерския съвет за отпускане на средства за предоставяне на насърчителни мерки по ЗНИ и одобряване на проектите на споразумения/меморандуми и договори с Решения и Постановления на МС;

➤ Контрол по изпълнението на споразумения/меморандуми и договори за прилагането на финансовите мерки, съгласно разпоредбите на ЗНИ, ППЗНИ и РМС.

През отчетния период е осъществен контрол по изпълнението на сключени договори със 8 дружества и общини за изграждане на елементи от техническата инфраструктура и със 7 дружества за възстановяване на разходи за осигурителни и здравни вноски.

Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“):

Дирекция „Инструменти за икономически растеж“ в Министерството на иновациите и растежа е определена да изпълнява функциите на Структура за наблюдение и докладване (СНД) по Реформа 1 (С3.R1): Нормативна уредба с оглед на привличането на промишлени инвестиции и развитието на промишлени екосистеми и Инвестиция 1 (С3.I1): Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“) от Компонент 3 „Интелигентна индустрия“ на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). Бюджетът на инвестицията е в размер на 216,5 млн. лв., от които 212,5 млн. лв. ще бъдат предоставени под формата на безвъзмездно финансиране чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции, за развитието на индустриалните зони и паркове в България.

В рамките на предложенията за изпълнение на инвестиции са допустими за финансиране дейности, които са обосновани в стратегията за развитие (концепцията) и бизнес плана от

инвестиционния проект за изграждане или развитие на съответната индустриална зона или парк. Индустриален парк или зона може да се развива относно извършваните на неговата/нейната територия производствени, спомагателни и обществено обслужващи дейности чрез:

➤ Изграждане на нови, реконструкция или рехабилитация на съществуващи участъци от довеждащата инфраструктура – елементи на публична (държавна или общинска) техническа инфраструктура, до границите на паркове или зони;

➤ Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на вътрешната техническа инфраструктура;

➤ Изграждане на екологична (зарядни станции за електромобили) и научноизследователска (иновативна) (изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на сгради за лаборатории за научно-изследователска и развойна дейност) обща вътрешна инфраструктура, създаваща научноизследователска (иновативни), устойчиви и екологични възможности за индустриалните производства в парковете и зоните.

През отчетния период са изпълнени следните дейности:

➤ Със Заповед РД-14-66/23.02.2023 г., изменена със Заповед № РД-14-182/02.06.2023 г.;

➤ на министъра на иновациите и растежа е определен екип в Структурата за наблюдение и докладване (СНД), отговорен за изпълнение на инвестиция С3.11 „AttractInvestBG“;

➤ На 23.03.2023 г. между Министерство на финансите и Министерството на иновациите и растежа е сключено Оперативно споразумение за изпълнение на Националния план за възстановяване и устойчивост (ПВУ) № СПОР-28/23.03.2023 г. за изпълнение на Инвестиция С3.11: „AttractInvestBG“;

➤ Във връзка с укрепването на административния капацитет на СНД, след сключване на Оперативното споразумение за изпълнение на инвестиция С3.11: „AttractInvestBG“, на основание чл. 12, ал. 4 от ПМС № 157 от 07.07.2022 г. са наети 4 (четири) лица на срочни трудови договори извън утвърдената численост на персонала. Договорите са сключени за срока на съответната дейност по инвестицията - 30.06.2026 г.;

➤ Със Заповед № РД-14-185/02.06.2023 г. на министъра на иновациите и растежа са определени лицата, които имат право да поемат задължения свързани с инвестиция С3.11. и да подписват за първи и втори подпис всички документи, свързани с извършване на разходи по инвестицията, определени са лицата за работа в Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА), които имат право да извършват управление и наблюдение на плащанията и залагане на лимити, както и лицата, които имат право да изготвят електронни платежни нареждания в автоматизираната система на Българската народна банка „Интернет банкиране на бюджетни предприятия“;

➤ Със Заповед № РД-14-214/20.06.2023 г. на министъра на иновациите и растежа е утвърден списък на служителите в СНД по инвестиция „AttractInvestBG“, които имат права и задължения във връзка с въвеждането и актуализирането на информация в ИСУН 2020;

➤ Експерти от екипа на СНД регулярно взимат участие в организираните от ЦКЗ, МФ/ДНФ и ИПА обучения, във връзка с изпълнението на ПВУ;

➤ През отчетния период с помощта на външни експерти са разработени Условието за кандидатстване и Условието за изпълнение на процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиция С3.1;

➤ В периода 23.02.2023 – 23.03.2023 г. пълният пакет документи за кандидатстване е публикуван за обществено обсъждане в ИСУН 2020 и на страницата на МИР;

➤ Условието за кандидатстване и Условието за изпълнение по процедурата са коригирани в съответствие с постъпилите бележки и предложения от проведеното обществено обсъждане, след което са повторно съгласуван с МФ/ДДПРС;

➤ На 10 април 2023 г. е организирана национална среща „Индустриалните зони – растеж за общините и регионите“, на която присъстваха близо 200 представители на местната власт и заинтересовани страни от цяла България. Събитието се проведе в София Тех Парк, с акцент върху предстоящата за обявяване процедура за подбор на предложения за изпълнение на инвестиция С3.11 от ПВУ;

➤ На 2.06.2023 г. е обявена процедурата чрез подбор на предложения за изпълнение на

инвестиции от крайни получатели BG-RRP-3.007 Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“). Пълният пакет документи е публикуван в ИСУН 2020 и на страницата на МИР. Срокът за кандидатстване е 02.11.2023 г.;

➤ На 3 юли 2023 г. е проведена онлайн информационна кампания по процедурата; понастоящем СНД предоставя разяснения по Условието за кандидатстване и Условието за изпълнение съгласно ПМС 114/8.06.2022, чл. 5, ал. 8.

3. Изпълнение на Споразумението за европейска кооперираща държава между правителството на Република България и Европейската космическа агенция (ЕКА).

Република България и Европейската космическа агенция (ЕКА) изпълняват споразумения за сътрудничество за Европейска кооперираща държава, като първото от тях е подписано на 8 април 2015 г. и влязло в сила на 4 февруари 2016 г., а второто е подписано на 15 февруари 2022 г. въз основа на Решение № 71 на Министерския съвет и е ратифицирано със Закон за ратифициране на Споразумението за европейска кооперираща държава между правителството на Република България и Европейската космическа агенция, приет от 47-ото Народно събрание на 8 юни 2022 г. и публикуван в Държавен вестник, брой 45 от дата 17 Юни 2022 г.

Целта на Споразуменията е да се повиши готовността на българския космически сектор за пълноценно участие в космическите дейности и инициативи на Европейския съюз в усвояването на космоса, изпълнявани от Европейската космическа агенция, както и за прилагането на космическите технологии в държавите членки и подготовка на България за бъдещо пълноправно членство в агенцията. Освен това, участието на България в Споразумението осигурява и достъп до младежките програми на ЕКА за магистри и стипендианти, както и възможност за участие във взаимния обмен на експерти; научна и техническа информация; данни и стоки от взаимен интерес, в областта на космическата наука, технологиите и приложенията. В изпълнение, към настоящия момент и до края на отчетния период са проведени 9 тръжни процедури, като последната от които беше отворена за подаване на проектни предложения за периода 24 април - 16 юни 2023 г. В рамките на всички тръжни процедури постъпилите български проектни предложения са над 130 бр. Броят на сключените договори между българските изпълнители на проекти и ЕКА към настоящия момент е 43, а усвоеният бюджет за България по ПЕКД над 7 млн. евро.

Изпълнението на Споразумението е обвързано с подписване на Харта по Плана за европейска кооперираща държава, подписана на 14 юни 2022 г. в гр. Нордвик, Нидерландия което е неразделна част от Споразумението и съдържаща клаузи по неговото изпълнение като: финансово участие, продължаване изпълнението на текущите проекти, провеждане на тръжни процедури, увеличаване на ангажиментите на страните по договора с цел предоставяне на повече възможности за участие на българските фирми и научни организации в програмите на ЕКА за ускоряване на процеса на преминаване на България към асоциирано членство в ЕКА.

В съответствие с правила на ЕКА, в рамките на петгодишен период, България заплаща дължимата годишна вноска, в три последователни плащания, в съотношение: 40% до 31 януари; 40% до 30 юни; 20% до 31 октомври. Поканата за тези плащания постъпва най-малко 6 седмици, преди датите на падежа. Финансовият ангажимент на България за 2023 г. съгласно Споразумението и Хартата на ПЕКД се равнява на сума, изчислена от ЕКА е 1 497 846,09 евро с левова равностойност 2 929 532,32 лв. До края на отчетния период са заплатени първите две от необходимите вноски за годината, равняващи се на 80% от общата стойност на вноската за 2023 г. Споразумението определя финансовия ангажимент на България да заплаща минимум 1 милион евро на година, като този минимален праг за участие в ПЕКД се определя спрямо икономическите условия към 2001 година. Агенцията начислява разходите и актуализира годишните плащания, като взема предвид промените в икономическите условия и следва правилата и процедурите, които са в сила в Агенцията.

В срока на изпълнение ще бъде направен и междинен преглед на успеваемостта, въз основа на който България ще има възможност да премине към Асоциирано членство преди

изтичане на петгодишния срок на програмата, в случай че участието на фирмите и реализирането на проектите са достигнали необходимото ниво на развитие. Изпълнението на ПЕКД и финансовият ангажимент би следвало да съответстват на завишените амбициите за развитие на България за преминаване към Асоциирано членство. Участието на българските фирми може да се подкрепи чрез увеличаване на вноската в ЕКА за предоставяне на възможности за реализация на проекти с по-високо технологично ниво и по-голяма добавена стойност, като България увеличи финансовия си ангажимент до 10 000 000 евро за три-годишен период.

През ноември 2022 г. министърът на иновациите и растежа взе участие на Съвета на министрите на ЕКА, проведена в гр. Париж, Франция, на който периодично държавите членувачи в Агенцията заявяват амбициите си за развитие на космическите дейности по програмите на ЕКА и включително и финансовото си участие. България нееднократно е заявявала амбицията си за увеличаване на годишната вноса към Агенцията по време на официални преговори, включително и на проведена среща.

На 3 и 4 април 2023 г. Министерството на иновациите и растежа и Европейската космическа агенция проведоха Информационна сесия за възможностите за участие на български компании и научни организации в Деветата тръжна процедура на ЕКА за България.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

➤ Информационни дни за българските предприятия относно провеждането на тръжните процедури на ЕКА за България;

➤ Членски внос за сътрудничество с ЕКА. С цел реализация на проекти с по-високо технологично ниво и по-голяма добавена стойност МИР заложи в предложението за проектобюджет прогнозни стойности за поетапно увеличаване на членския внос по години, както следва:

- За 2023 г. – 2 000 000 евро;
- За 2024 г. – 2 500 000 евро;
- За 2025 г. – 3 000 000 евро.

4. Управление, изпълнение, мониторинг и оценка на оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020, програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 и Програма за икономическа трансформация в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост.

За изпълнение на целите по програмата са стартирали мерки на обща стойност 3,579¹ млрд. лв., което представлява 110% от бюджета на ОПИК и ОПИМСП.

Регистрираната динамика в постигането на конкретните стойности на заложените по ОПИК индикатори за резултат показва умерен напредък, като е налице постигане на целевите стойности по част от индикаторите за резултат – „Дял на иновативните предприятия“, „Обем на износа на стоки и услуги, реализиран от МСП“, „Производителност на МСП“ и „Енергийна интензивност на икономиката“. Съгласно направената оценка по модела СИБИЛА 2.0 по ОПИК се отчитат някои краткосрочни ефекти по основните макроикономически показатели, като най-значително е отражението върху частните инвестиции 4.5%, последвано от ефектите върху вноса на стоки и услуги 2.0% и частното потребление 0.8%.

Бързото разпространение на COVID-19 и последвалата криза се превърнаха в основен риск за намаляване на растежа на икономиката на Европейския съюз, а оттам и на българската икономика. Извънредните и спешни мерки, предприети от държавата за запазване на общественото здраве (мерки за социална изолация/дистанциране, ограничения за пътуване, карантина), оказаха силно неблагоприятно въздействие върху икономическата дейност във всички сектори, като най-силно засегнат от кризата е малкият и средният бизнес. В условията на подготовка за преодоляване на последиците от пандемията COVID-19, военната агресия от страна на Руската федерация срещу Република Украйна и продължаващият въоръжен конфликт

¹ В сумата са включени средствата по финансови инструменти и одобрени стратегии за BOMP.

създадоха допълнителни рискове за сигурността на Европа. В резултат на военната и хуманитарна криза, Съюзът и по-специално източните му региони, включително България бяха изправени пред значителен приток на хора, разселени от Украйна след 24 февруари 2022 г., на които е необходимо да бъде оказана навременна подкрепа.

С оглед преодоляване на последиците от кризата и в отговор на новите предизвикателства, породени от миграционния натиск, през 2023 г. заключителна фаза на изпълнение са мерките за подкрепа на българския бизнес за преодоляване на икономическите последиствия от пандемията COVID-19, вкл. за изпълнението на мярка за подпомагане на настаняването на бежанци от Украйна, получили временна закрила на територията на Република България. След насочването на допълнителен ресурс към ОПИК по линия на сближаването за бежанците в Европа (CARE)“ (финансирана със средства по линия на REACT-EU), общият бюджет на програмата възлиза на 3 250,31 млн. лв. Общият размер на средствата по ОПИК, насочени към мерки за справяне с кризата, предизвикана от COVID-19, е над 1 020 млн. лв.

Съгласно Решение № 453 на МС от 27.06.2023 г. за възстановяване на разходи чрез прилагане на извънредните мерки за използване на фондовете в подкрепа на малки и средни предприятия, които са особено засегнати от увеличения на цените на енергията (инициативата SAFE) 50 000 000 евро свободен ресурс по линия на ОПИК (генериран от спестявания, финансови корекции и необявен ресурс) е предвиден да бъде използван за включване в посочената инициатива.

Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

1. Управление, изпълнение, мониторинг и оценка на оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020.

➤ Дефинира и разработва критерии за избор на операции по отделните процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в рамките на приоритетните оси на Оперативната програма.

През отчетния период Комитетът за наблюдение (КН) на ПКИП, който изпълнява функции и на Комитет на ОПИК, е одобрил **изменения в Методологията и критериите за подбор на операции** по следните процедури по ОПИК:

- Изменение на Методология и критерии за подбор на операции по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ **BG16RFOP002-2.010 „Предоставяне на институционална подкрепа на Министерство на туризма за дейности, свързани с повишаване капацитета на МСП в областта на туризма“;**

- Изменение на Методология и критерии за подбор на операции по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ **BG16RFOP002-2.103 „Развитие на устойчива бизнес среда чрез осигуряване на ефективен надзор в областта на контрола на качеството на течните и твърдите горива“;**

- Изменение на Методология и критерии за подбор на операции по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ **BG16RFOP002-7.001 „Подкрепа за покриване на основните нужди на бежанците от Украйна чрез мярка прилагана от Министерство на туризма“;**

- Изменение на Методология и критерии за подбор на операции по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна помощ **BG16RFOP002-2.080 „Подкрепа за МСП от туристическия сектор за преодоляване на икономическите последиствия от COVID-19 чрез прилагане на схема за подпомагане от Министерство на туризма (МТ)“.**

В изпълнение на чл. 25б, пар. 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 се подготвя изменение на ОПИК 2014-2020 във връзка с Инструмента на ЕС за прилагане на извънредните мерки за използване на фондовете в подкрепа на малки и средни предприятия, които са особено засегнати

от увеличения на цените на енергията, и на уязвими домакинства (SAFE). Предстои обявяване на мярка за възстановяване на средства, изплатени за компенсации на МСП за потребена електрическа енергия в рамките на Национални програми за компенсиране разходите на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия, одобрена от Министерския съвет и изпълнявана от Министерство на енергетиката и Фонд "Сигурност на електроенергийната система", действала в периода февруари-септември 2022 г. Процедурата ще се обяви с бюджет в размер на до 50 000 000 евро свободен ресурс, който е формиран от спестявания, финансови корекции и необявен ресурс;

- Сформира оценителни комисии по обявени процедури за подбор на проекти.

BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”(ПВУ)

Със заповед № № РД-02-16-1241/22.05.2023 г. на Ръководителя на СНД е определен състав на оценителна комисия, която да извърши разглеждане, оценка и класиране на проектните предложения, подадени по процедура **BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”**, финансирана със средства от Програма за икономическа трансформация в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост.

Процедурата е обявена на 14.02.2023 г. със Заповед № РД-02-16-61/14.02.2023 г. на Ръководителя на СНД. Общият бюджет на процедурата е 200 000 000 лева с краен срок за подаване на предложенията до 16:30 часа на 15.05.2023 г. До крайният срок за подаване на проектите по процедурата са постъпили над 558 броя предложения, като в оценка са включени 527 броя предложения за изпълнение на инвестиции с обща стойност на заявената по тях безвъзмездна помощ в размер на 148,5 млн. лева.

Приключили оценки по обявени процедури и сключени договори:

BG-RRP-3.004 “Технологична модернизация”

Със заповед № РД-14-264/28.09.2022 г. на Ръководителя на СНД е определен състав на оценителна комисия, която да извърши разглеждане, оценка и класиране на проектните предложения, подадени по процедура **BG-RRP-3.004 “Технологична модернизация”**, финансирана със средства от Програма за икономическа трансформация в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост.

Процедурата е обявена на 22.07.2022 г. със Заповед № РД-14-161/22.07.2022 г. на Ръководителя на СНД. Общият бюджет на процедурата е 260 000 000 лева с краен срок за подаване на предложенията до 16:30 часа на 21.09.2022 г. До крайният срок за подаване на предложенията за изпълнение на инвестиции по процедурата са постъпили над 2 539 броя проекти, като в оценка са включени 2 423 броя предложения за изпълнение на инвестиции на обща стойност над 631 млн. лева.

Оценката на предложенията е извършена в периода 03.10.2022 г. – 16.12.2022 г. и е приключена в рамките на нормативно установения срок. От оценените общо 2 423 броя предложения за изпълнение на инвестиции 953 броя са одобрени за финансиране, с обща стойност на одобрените за предоставяне средства от Механизма в размер на 255 221 758,79 лева. Оценителният доклад е представен на Ръководителя на СНД и е одобрен от него на 30.12.2022 г.

През отчетния период по процедурата са сключени общо 912 броя административни договори с размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по тях на стойност 247 067 644, 07 лв.

BG-RRP-3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия“

Със заповед № РД-02-16-645/29.12.2022 г. на Ръководителя на СНД е определен състав на оценителна комисия, която да извърши разглеждане, оценка и класиране на проектните предложения, подадени по процедура BG-RRP-3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия“, финансирана със средства от Програма за икономическа трансформация в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост.

Процедурата е обявена на 17.10.2022 г. със Заповед № РД-02-16-212/17.10.2022 г. на Ръководителя на СНД. Общият бюджет на процедурата е 30,6 млн. лева с краен срок за подаване на проектните предложения до 16:30 часа на 19.12.2022 г. До крайният срок за подаване на предложенията по процедурата са постъпили над 7 699 броя проекта, с обща стойност на заявеното финансиране в размер на над 146 млн. лева. В оценка са включени 7 478 броя предложения за изпълнение на инвестиции.

Оценката на предложенията е извършена в периода 03.01.2023 г. – 14.02.2023 г. и е приключена в рамките на нормативно установения срок. От оценените общо 7 478 броя предложения за изпълнение на инвестиции 1 599 броя са одобрени за финансиране, с обща стойност на одобрените за предоставяне средства от Механизма в размер на 30 590 682 лева. Оценителният доклад е представен на Ръководителя на СНД и е одобрен от него на 21.02.2023 г.

През отчетния период по процедурата са сключени общо 1445 броя административни договори с размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по тях на стойност 27 674 482 лв.

BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”(ПВУ)

Оценката на предложенията е извършена в периода 22.05.2023 г. – 11.08.2023 г. и е приключена в рамките на нормативно установения срок. От оценените общо 527 броя предложения за изпълнение на инвестиции 419 броя се предлагат за финансиране, с обща стойност на одобрените за предоставяне средства от Механизма в размер на 116 млн. лева.

Оценителният доклад е представен на Ръководителя на СНД на 11.08.2023 г.

Неприключили процедури за оценка на постъпили проектни предложения:

Към датата на изготвяне на отчета няма неприключени процедури за оценка.

➤ Осъществява предварителен контрол на оценителните доклади, отразяващи работата на оценителните комисии за извършване на оценка на проектните предложения по процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

За отчетния период 01.01.2023 г. – 30.06.2023 г. е осъществен предварителен контрол на оценителни доклади:

- 1 бр. предварителен контрол на оценителен доклад по процедура № BG-RRP-3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия“

➤ Управление, контрол, мониторинг и отчетност на сключените договори за безвъзмездна финансова помощ и проверки на място по процедурите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

В изпълнение на функциите по ОПИК, експертите от главна дирекция ЕФК са извършили следните дейности:

✓ провеждане на 560 проверки на място по ОПИК;

- 1 бр. предварителен доклад относно извършен Девети одит на системите по ОПИК, извършен от ИА ОСЕС;
- 1 бр. окончателен доклад относно извършен Девети одит на системите по ОПИК, извършен от ИА ОСЕС;
- 1 бр. окончателен одитен доклад за извършен одит на изпълнението „Ефективни и прозрачни използване на публичните средства за преодоляване на последствията от пандемията COVID 19 икономически мерки ма микро, малки и средни предприятия за периода от 01.02.2020 до 31.03.2021 г.“, извършен от Сметна палата на Република България;
- 1 бр. окончателен одитен доклад от извършен одит "Администриране на нередности", извършен от Сметна палата на Република България;
- 1 бр. окончателен доклад от Одитна мисия на Европейската комисия по оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 (Audit No DAC414BG1021).
- Предварителен одитен доклад от извършен планов одитен ангажимент № ОА-2301/У „Оценка на осъществения вътрешен контрол от УО при изпълнение на дейностите по договори по процедура BG16RFOP002-1.005 „Разработване на продуктови и производствени иновации по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК) за периода от 2018 г. до момента на стартиране на одита“ от Дирекция „Вътрешен одит“ - 1 бр.
- Окончателен доклад от извършен планов одитен ангажимент № ОА-2301/У „Оценка на осъществения вътрешен контрол от УО при изпълнение на дейностите по договори по процедура BG16RFOP002-1.005 „Разработване на продуктови и производствени иновации по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК) за периода от 2018 г. до момента на стартиране на одита“ от Дирекция „Вътрешен одит“ - 1 бр.
  - ✓ Регистрирани сигнали за нередности - 67 бр.;
  - ✓ Регистрирани нередности - 14 бр.;
  - ✓ Възражения/жалби - 1 бр.

1 бр. по процедура BG16RFOP002-2.115;

* По Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономиката” 2007 – 2013 са:

- ✓ Регистрирани сигнали за нередности – 0 бр.;
- ✓ Регистрирани нередности - 0 бр.

* По Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия”:

- ✓ Регистрирани сигнали за нередности - 0 бр.;
- ✓ Регистрирана нередност – 0 бр.

Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020:

Бюджетни линии за периода 2021-2023 г. по Процедура чрез директно предоставяне на БФП въз основа на финансов план за бюджетни линии BG16RFOP002-5.005 „Осигуряване на техническа помощ за успешното изпълнение на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020“:

В изпълнение са 3 бр. бюджетни линии за периода 01.01.2021-31.12.2023 г. В отдел „Публичност и техническа помощ” текущо се извършва координация, управление, контрол и отчитане в ИСУН 2020 на договорите с изпълнители, сключени след провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки. Изготвен е план за 2022 г. с идентифицираните в ГД ЕФК процедури за възлагане на обществени поръчки. Изготвят се технически и финансови отчети и искания за плащане по 3 бр. бюджетни линии в модула за електронно управление и отчитане от бенефициента в ИСУН 2020.

1. Бюджетна линия BG16RFOP002-5.005-0009 „Подкрепа за ефективно и ефикасно изпълнение на дейностите, свързани с програмирането, управлението, наблюдението, оценката и

контрола на ОПИК и ОПИМСП съгласно действащото законодателство и съществуващите добри практики“:

- Изготвени от екипа и въведени в ИСУН 2020 2 бр. искане за междинно плащане (ИП 8 и ИП 9), ведно с междинни технически и финансов отчет;

- Извършен е контрол на изпълнението и отчитането в ИСУН 2020 на 15 бр. договори с външни изпълнители. Подредени, проверени, сканирани и въведени в ИСУН 2020 са 6 броя изпълнители, сключените договори и 3 бр. досиета с оригиналната документация на проведени процедури за възлагане на обществени поръчки, разходи по които се финансират по ос 5 „Техническа помощ“ на ОПИК 2014-2020 г.;

- Изготвени финансови анализи и извършени актуализации на бюджета за планираните разходи за 2023 г.

2. Бюджетна линия BG16RFOP002-5.005-0010 „Предоставяне на адекватна и навременна информация на обществото относно възможностите за финансиране по ОПИК, критериите, правилата и процедурите за участие и нейното изпълнение“:

- Извършена координация, контрол на изпълнението и отчитане на 2 бр. договори с външни изпълнители по бюджетната линия;

- Изготвен финансов анализ и извършена актуализация на бюджета за планираните разходи за 2023 г. Подадени в ИСУН 2020- 2 бр. Искане и обосновка за изменение на финансовия план; Изменените финансови планове са одобрени от УО на ОПИК в качеството на звено, предоставящо БФП по ос 5 „Техническа помощ“;

- Изготвени от екипа и въведени в ИСУН 2020 1 бр. искане за междинно плащане (ИП 5), ведно с междинни технически и финансов отчет и сканирани отчетни документи към тях.

3. Бюджетна линия BG16RFOP002-5.005-0011 „Финансиране на основни и допълнителни възнаграждения на служителите от УО (вкл. осигурителни и здравни вноски) и всички съпътстващи ги разходи съгласно националното законодателство и съществуващите добри практики“:

- Изготвени от екипа и въведени в ИСУН 2020 са 4 бр. искания за междинни плащания (ИП 18, ИП 19, ИП 20, ИП 21), ведно с финансов отчет и сканирани отчетни документи към тях по бюджетната линия;

- Изготвен финансов анализ и актуализация на бюджета съгласно ЗУСЕСИФ, на базата на които е изготвено и подадено в ИСУН 2020 2 бр. искане и обосновка за изменение на финансовия план, с което се увеличава общия бюджет на бюджетната линия. Изменените финансови планове са одобрени от УО на ОПИК в качеството на звено, предоставящо БФП по ос 5 „Техническа помощ“.

Приоритет 3 „Техническа помощ“ на Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ (ПКИП) 2021-2027:

Изготвени, подадени проектни предложения и формуляри за кандидатстване с приложени документи в ИСУН 2020. Одобрени са и са издадени съответните Заповеди за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по следните бюджетни линии, както следва:

1. Бюджетна линия № BG16RFPR001-3.001-0001 „Финансиране на основни и допълнителни възнаграждения на служителите на УО и всички други съпътстващи ги разходи съгласно националното законодателство и съществуващите добри практики“;

2. Бюджетна линия № BG16RFPR001-30010002 „Подкрепа за ефективно и ефикасно изпълнение на дейностите, свързани с програмирането, управлението, наблюдението, оценката и подбора на проекти, и контрола на ПКИП съгласно действащото законодателство и съществуващите добри практики“;

3. Бюджетна линия № BG16RFPR001-3.001-0003 „Предоставяне на адекватна и навременна информация на обществото относно възможностите за финансиране на ПКИП, критериите, правилата и процедурите за участие и нейното изпълнение“.

Изготвени, подадени и одобрени в ИСУН 2020 Искания за авансови плащания и по трите бюджетни линии.

- Финансово управление и плащания по договорите за безвъзмездна помощ;

През отчетния период са извършени плащания на стойност 26 559 712.85 лв., като 3 031 977.93 лв. са по Приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации“, 5 400 360.66 лв. по Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“, 140 595.50 лв. по Приоритетна ос 3 „Енергийна и ресурсна ефективност“, 4 782 866.02 лв. по Приоритетна ос 4 „Премахване на пречките в областта на сигурността на доставките на газ“, 1 484 049.85 лв. по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ и 11 719 862.89 лв. по Приоритетна ос 6 „Възстановяване на МСП“.

- Изготвя и координира годишни и окончателни доклади за изпълнението на оперативната програма и ги представя пред Европейската комисия;

Изготвени са **Годишните доклади за напредъка за 2022 година по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ и ОП „Инициатива за МСП“**. Годишните доклади са одобрени на 26 май 2023 г. на Второто официално заседание от Комитета за наблюдение на ПКИП и са изпратени на 31.05.2023 г. на ЕК. Докладите са допустими и са в процес на съгласуване със службите на ЕК.

- Организиране на публични и информационни събития – информационни кампании, семинари, кръгли маси, конференции, изложби, изложения, семинари за стимулиране на публичната подкрепа и отговорност за предлаганите инвестиции.

В рамките на отчетния период са организирани и проведени следните мероприятия:

- 08.02.2023 г. Организация и подпомагане провеждането на КН на ПКИП;
- Организиране и провеждане на он-лайн среща по процедура „Печат за високи постижения“;
- Организиране и проведени две срещи за финансови инструменти;
- 13.03.2023 г. Организация и подпомагане провеждането на КН на ПНИИДИТ;
- От 21.03. до 30.03.2023 г. организиране и провеждане на информационна кампания в градовете Пловдив, Русе, Варна и Бургас по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията“ по НПВУ;
- 04.04.2023 г. Организиране и провеждане на откриващо събитие на ПНИИДИТ. Среща с научната общност;
- 06.04.2023 г. Организиране и провеждане на инфо ден в гр. София и на 27.04.2023 г. организиран и проведен он-лайн инфо ден по процедура BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията“ по НПВУ;
- Организирана и проведена среща в СТП с кметовете и обл.управители на тема „Индустриални зони“ и представяне на програмите и НПВУ;
- 26.05.2023 г. Организация и подпомагане провеждането на он-лайн КН на ПКИП;
- Организиране и провеждане на среща за действащото финансиране за ЕЦИХ, ПНИИДИТ.

Приемна на ГД ЕФК:

С цел осигуряване на ефективно предоставяне на актуална информация и разяснения относно програмите и НПВУ на граждани, потенциални кандидати и бенефициенти, е обезпечено функциониране на **Приемна за граждани**, като имейла и телефона за контакт са публикувани на сайта на ОПИК.

Ежедневно предоставяне на информация и разяснения относно програмите и НПВУ на граждани, потенциални кандидати и бенефициенти. За отчетния период са постъпили и

обработени:

- на интернет страницата на УО на ОПИК/ОПИМСП са осъществени общо 44 публикации;

- Единния инф. портал EUFUNDS – 40;

- МИР – 45.

➤ Разпространение на документация, информация и материали, свързани с изпълнението на програмите и НПВУ;

• ежедневно публикуване на информация в социалните медии – ФБ, YouTube и LinkedIn;

• изработка на рекламни аудио-визуални материали по програмите и ПВУ и публикуването им в социалните мрежи и на интернет страницата на МИР;

• Създаване на 2 информационни видео клипа и публикуването им в социалните мрежа;

• Изготвени публикации във фейсбук 120;

• изработка на рекламни аудио-визуални материали по програмите и ПВУ и публикуването им в социалните мрежи и на интернет страницата на МИР;

• Изграждане на контактни форми за Нередности в сайта на ОПИК и на интернет страницата на МИР;

• регулярно поддържане на секциите на програмите и НПВУ на интернет страницата на МИР с актуална информация;

• подновяване на услугите /хостинг и SSL сертификати/ за сайта на ОПИК;

• Създадени информационни флаери за проведени информационни дни по ПНИИДИТ и ПККИП;

• Изготвени отговори на медийни въпроси и изготвени опорни точки за интервюта на министъра на иновациите и растежа;

• Писане и изпращане на прессъобщения до медиите и заинтересованите страни и организации за дейността на ГД ЕФК и процедурите за подкрепа на бизнеса;

• организиране и изпълнение на участие на ръководството на ГД ЕФК в различни електронни медии;

• организиране и изпълнение на участие на експерти от ГД ЕФК в различни електронни медии;

• Експертите по комуникация, публичност и видимост отдел ПТП изготвят и разпространяват веднъж дневно медия мониторинг и пресклипинг.

➤ Актуализиране и поддръжка на интернет страница/подстраница като ключов комуникационен канал:

Интернет страницата на ОПИК - www.opic.bg и на Подстраниците на ОПИК и ОПИМСП на Единния информационен портал за СКФ www.eufunds.bg/bg/opic се актуализират регулярно, като се публикуват от експерти в сектор „Техническа помощ” новини, документи и информация, подадени по компетентност от всички отдели на УО за изпълнение на ОПИК 2014-2020 и отделните процедури за предоставяне на БФП – отворени за кандидатстване процедури, отговори на въпроси по отворените процедури, списъци с одобрени, резервни и отхвърлени кандидати, сключени договори, информация относно изплатените средства, информация за дейността и решенията на Комитета за наблюдение на ОПИК и ОПИМСП, за изпълнение на подхода WOMP, указания и ръководства на УО към кандидати и бенефициенти и т.н.

- осъществени са общо 129 публикации;

- предприети са действия и е подновен хостинг план "СуперХостинг" (opicbgsh) за 1 година (от 08.07.2023 г. до 08.07.2024 г.); RapidSSL за домейн www.opic.bg за 1 година (от 30.06.2023г. до 30.06.2024 г.), включително Managed SSL за домейн www.opic.bg за 1 година (от 30.06.2023 г.

до 30.06.2024 г.); подновявам хостинг план “Супер Хостинг“ (dmagency) за интернет страницата ОПРКБИ – (www.opcompetitiveness.bg) за срок от 2 години (от 11.08.2022 г. до 11.08.2024г.);

- изготвена докладна записка за сключване на договор за осигуряване на софтуерно решение за дистанционна комуникация и провеждане на онлайн събития („Orak eGov-Vox“);

- изграждане и въвеждане на съдържание на федерираните портали на ПКИП и ПНИИДИТ в новия Единен информационен портал за СКФ в България;

- изготвяне на текстови и видео указания за работа със сайтовете на ОПИК, МИР, федерираните портали на ПКИП и ПНИИДИТ;

- създадени са секции на ПКИП, ПНИИДИТ и НПВУ в страницата на МИР, които се актуализират ежедневно при необходимост и подлежат на доработване;

Създадени страници със съответните бутони за подаване на анонимни и неанонимни сигнали за сериозни нередности в страниците на ОПИК и на МИР и на Вътрешен канал за подаване на сигнали по Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения в страницата на МИР;

• осъществени са общо 129 публикации- ОПИК- 44, Единен информационен портал EUFUNDS- 40, МИР- 45;

➤ Публикации, бюлетини, брошури, постери, наръчници и др.

• разпространени 2 100 бр. рекламни печатни информационни материала по ОПИК;

➤ Поръчка по реда на ЗОП с предмет „Дизайн и изработване на рекламни и печатни информационни материали за популяризиране на ПКИП, ПНИИДИТ и ПВУ“ по две обособени позиции. Участия в предавания, разработване и разпространение на информационни филми и клипове, реклами и други медийни събития;

• Участия на директорите на ГД ЕФК, Илияна Илиева и Калин Маринов, в ефира на БНР, телевизия „БГ он еър“ , списание „Банкер“ и др.;

• организиране, заснемане, обработка и разпространение на 11 епизода на подкаст по Договор №РД-02-29-78/18.11.2022 г. с предмет за „Организиране, създаване и разпространение в най-популярните социални платформи на подкаст епизоди за повишаване на информираността по ОПИК, ПКИП, ПНИИДИТ и НПВУ“;

• Регулярно актуализиране и създаване на съдържание в профилите на ГД ЕФК в социалните мрежи.

➤ Анализи и допитвания до общественото мнение - фокус групи, анкети, социологически проучвания и др.

- през отчетния период е стартирала подготовката на Техническа спецификация за възлагане на поръчка по реда на ЗОП с предмет „Социологически проучвания за установяване на обществената осведоменост за Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. като цяло и за отделните процедури“;

- сключен Договор с предмет „ Преглед на медийно пространство (вестници, списания, интернет, сайтове, телевизия и радиа, социални медии) за възможностите за популяризиране на ПКИП, ПНИИДИТ и НПВУ“ с Финансова Информационна Агенция“ ЕООД. Изпълнението е приключило.

➤ Организиране и провеждане на обучения, в подкрепа на капацитета на кандидати и бенефициенти с цел улесняване изпълнението на ОПИК в т.ч. идентифициране, адаптиране и прилагане на добри практики от други държави-членки на ЕС, съвместни инициативи и модели;

През 2023 г. 33 служители от ГД ЕФК са взели участие в 10 обучения в страната, по теми свързани с управлението на средствата от ЕСИФ и други свързани с функциите на изпълняваната длъжност.

През отчетния период е стартирала подготовката на Техническа спецификация за възлагане на поръчка по реда на ЗОП с предмет „Логистично и техническо обезпечаване на

мероприятия/събития, включително Комитет за наблюдение и тематична работна група и за обученията на бенефициенти на ПКИП и на бенефициенти на ПВУ“.

➤ Изготвяне и изпълнение на оценки, анализи и планове за действие за укрепване на административния капацитет на кандидатите /бенефициентите на ОПИК;

През отчетния период не са изготвени анализи и планове за действие за укрепване на административния капацитет на кандидатите /бенефициентите на ОПИК.

➤ Анализ на нуждите и очакванията на отделните групи кандидати/ бенефициенти по ОПИК с оглед по-добро фокусиране на Програмата по отношение на трудностите и предизвикателствата, пред които са изправени.

С оглед напредналия етап на изпълнение на ОПИК 2014-2020 и пренасочването на всички свободни ресурси по програмата към мерки в отговор на икономическите последици от пандемията COVID-19 и преодоляване на негативните последици от миграционния натиск в резултат на военния конфликт в Република Украйна, през отчетния период не са извършвани подобни анализи.

• Мониторинг и контрол на проекти по оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

➤ Финансово управление и отчитане на възстановени суми по нередности;

➤ През отчетния период са възстановени суми по нередности в размер на 15 707,29 лв. главница и 510.86 лв. лихва.

* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране

Средства за проекти, изпълнявани от ГД „ЕФК“ по Приоритетна ос „Техническа помощ“ - финансирани по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020.

** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите.

3.1. Мерки, финансирани по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 (ОПИК)

Подкрепа за иновации в предприятията за разработване и внедряване на нови продукти, процеси и бизнес модели в съответствие с Иновационната стратегия за интелигентна специализация

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

➤ Процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за МСП и големи предприятия за инвестиционна подкрепа, консултантски и помощни услуги за разработване и внедряване на нови продукти, процеси и бизнес модели.

Процедура BG16RFOP002-1.001 „Подкрепа за внедряване на иновации в предприятията“

Процедурата е обявена на 23.12.2015 г. с общ бюджет 50 млн. евро (97 791 500 лв.)

• сключени общо 155 договора за безвъзмездна финансова помощ, с размер на безвъзмездна финансова 114 872 641,90 лв.;

• прекратени 7 договора за безвъзмездна финансова помощ;

• приключили са общо 148 договора за безвъзмездна финансова помощ (с извършени окончателни плащания);

• изплатени по процедурата общо 109 507 733.35 лв. безвъзмездна финансова помощ, извършените плащания през отчетния период са в размер на 964 647.60лв.;

• постъпили отчети през отчетния период - 1;

• по процедурата са извършени 4 посещения на място за отчетния период.

BG16RFOP002-1.005 „Разработване на продуктови и производствени иновации”

Процедурата е обявена на 28.06.2017 г. с краен срок за кандидатстване 27.09.2017 г. и с общ размер на безвъзмездната финансова помощ на стойност 68 454 050,00 лева. Процедурата е насочена към разработване на продукти (стоки или услуги) или процеси, попадащи в обхвата на тематичните области на ИСИС от съществуващи предприятия.

- сключени общо 154 договора за безвъзмездна финансова помощ, с размер на безвъзмездна финансова 67 817 837,32 лв.;
- прекратени 10 договора за безвъзмездна финансова помощ;
- няма договори в изпълнение;
- приключили са 144 договора за безвъзмездна финансова помощ (с извършени окончателни плащания);
- изплатени по процедурата общо 60 083 411.02 лв. безвъзмездна финансова помощ, от тях 856 072.62 лв. през отчетния период;
- през отчетния период са постъпили 5 междинни и финални отчета за плащане;
- по процедурата са извършени 39 посещения на място за отчетния период.

BG16RFOP002-1.016 „ Развитие на иновационни кълъстери”

Процедурата е обявена на 26.07.2019 г. с краен срок за кандидатстване 26.10.2019 г. и с общ размер на безвъзмездната финансова помощ на стойност 29 924 199 лева. Целта на процедурата е предоставяне на подкрепа за стимулиране на иновационната дейност на кълъстери чрез съвместно използване на съоръжения, обмен на познания и опит, ефективен принос за трансфера на знания, изграждане на специфични мрежи от взаимосвързани, но оставащи си конкуренти на пазара компании, разпространение на информация и сътрудничество между предприятията и други организации в кълъстера.

- сключени общо 13 договора за безвъзмездна финансова помощ, с размер на безвъзмездна финансова 12 643 200,11 лв.;
- прекратен 1 договор за безвъзмездна финансова помощ;
- 2 договора са в процес на изпълнение;
- приключили са 10 договора за безвъзмездна финансова помощ (с извършени окончателни плащания);
- изплатени по процедурата общо 10 868 883.67 лв. безвъзмездна финансова помощ, от тях 295 498.19 лв. през отчетния период;
- през отчетния период е постъпил 1 отчет за плащане;
- по процедурата няма извършени посещения на място за отчетния период.

2. Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството

➤ Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за насърчаване на предприемачеството в области, свързани с европейски и регионални предизвикателства.

BG16RFOP002-2.024 „Насърчаване на предприемачеството“.

Процедурата е обявена за кандидатстване на 20.06.2018 г. с два крайни срока - 05.09.2018 г. и 07.11.2018 г. Индикативният бюджет на процедурата е 34.37 млн. евро. Целта на процедурата е създаване и развитие на нови предприятия в приоритетни сектори на Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-2020 г. и специфични сфери, свързани с преодоляването на европейски и регионални предизвикателства. Допустими кандидати са стартиращи МСП.

- сключени общо 353 договора за безвъзмездна финансова помощ, с размер на безвъзмездна финансова 62 527 635,75 лв.;
- прекратени 41 договора за безвъзмездна финансова помощ;
- 2 договора в изпълнение;

- приключили са 310 договора за безвъзмездна финансова помощ (с извършени окончателни плащания);
- през отчетния период са постъпили 2 междинни и финални отчета за плащане;
- изплатени 54 634 336.67 лв. безвъзмездна финансова помощ, от тях 104 479.75лв. - възстановени през отчетния период.
- през отчетния период са извършени 104 проверки на място
Дялови и квазидялови инвестиции, осигуряващи начален капитал, капитал за стартиращи предприятия и предприятия в ранна фаза на развитие

Инструмент „Фонд за ускоряване и начално финансиране“

Фонд за ускоряване и начално финансиране (ФУНФ) е инструмент за дялово и квазидялово инвестиране, чрез който се подкрепят създаването и развитието на устойчиви бизнес модели, както и развитие и подобряване на предприемаческата екосистема в България. Средствата от ОПИК за финансовия инструмент са **70,9 млн. евро (138,66 млн. лв.)**, които са разделени в три подфонда. Към 30. 06.2023 г. по данни на ФМФИБ са реализирани инвестиции в 227 крайни получатели на обща стойност 96,6 млн. лева, от които 72,04 млн. лева са средства от ОПИК.

Инструмент „Фонд за рисков капитал“

Фондът за рисков капитал (ФРК), с размер на публичния ресурс от **33,3 млн. евро (65,1 млн. лв.)**, се управлява от „Морнингсайд Хил“ ООД, чиито ангажимент е да осигури частно съфинансиране възлизащо на минимум 30% от общия размер на инвестициите в крайни получатели. Към 30. 06.2023 г. финансовият посредник е реализирал инвестиции в 21 крайни получатели на обща стойност 56,6 млн. лева, от които 43,2 млн. лева са средства от ОПИК.

3. Инвестиции за растеж чрез ефективното и ефикасно използване на факторите на производството

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

➤ Процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за технологично обновление на МСП и развитие на клъстерите.

BG16RFOP002-2.040 „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия“.

Процедурата е обявена за кандидатстване на 17.12.2018 г. Индикативният бюджет на процедурата е 146 687 250 лева/75 млн. евро, който впоследствие е увеличен с 34.76 млн. евро. Целта на процедурата е подобряване на производствения капацитет на малките и средните предприятия с цел повишаване на тяхната конкурентоспособност и засилване на експортния им потенциал.

- сключени общо 489 договора за безвъзмездна финансова помощ, с размер на безвъзмездна финансова 200 253 877,4 лв.;
- прекратени 29 договора за безвъзмездна финансова помощ;
- 1 договор в изпълнение;
- приключили са 459 договора за безвъзмездна финансова помощ (с извършени окончателни плащания)
  - през отчетния период е постъпил отчет за плащане;
  - изплатени по процедурата общо 195 209 541.25 лв. безвъзмездна финансова помощ. През отчетния период са извършени плащания на стойност 195 814.50 лв.
  - през отчетния период са извършени 92 проверки на място

4. Подкрепа за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU)

Процедура BG16RFOP002-2.073 „Подкрепа на микро и малки предприятия за преодоляване на икономическите последиствия от пандемията COVID-19“.

Процедурата за подбор на проектни предложения е обявена на 12.05.2020 г. с краен срок за кандидатстване 15.06.2020 г. Общият бюджет на процедурата възлиза на 88 453 495,45 евро (173 000 000 лв.). След одобрение от Комитета за наблюдение бюджетът е увеличен, така че да покрие всички допустими кандидати. След увеличението бюджетът възлиза на 192 млн. лева.

- сключени общо 23 621 договора за безвъзмездна финансова помощ, с размер на безвъзмездна финансова 191 614 146,8.;

- прекратени 41 договора за безвъзмездна финансова помощ;
- 62 договора в изпълнение;
- приключили са 23 518 договора за безвъзмездна финансова помощ;
- изплатени по процедурата общо 191 420 679.58 лв. безвъзмездна финансова помощ. През отчетния период са възстановени средства в размер на 150 475.46 лв.;
- през отчетния период са постъпили 22 финални отчета за плащане;
- няма извършени посещения на място за отчетния период.

Дългов инструмент: Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията COVID-19 /Програма „Възстановяване“.

Инструментът цели да подпомогне бизнеса чрез банково кредитиране за покриване на непосредствените нужди от оборотни и/или инвестиционни средства, настъпили като следствие от COVID-19 пандемията. Средствата от ОПИК, предвидени за гаранции са в размер на **166 245 550 лв. (85 млн. евро)**. По данни на ФМФИБ към 30.06.2023 г. са договорени кредити с 1070 предприятия на стойност 441 млн. лева (от които усвоени – 420 млн. лева), с размер на издадената гаранция - 161 млн. лева.

Процедура BG16RFOP002-6.002 „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“

- сключени общо 842 договора за безвъзмездна финансова помощ, с размер на безвъзмездна финансова 76 779 813,18 лв.;

- прекратени 65 договора за безвъзмездна финансова помощ;
- 501 договора в изпълнение;
- приключили 276 договора за безвъзмездна финансова помощ (с извършени окончателни плащания);
- изплатени по процедурата общо 12 901 984.33 лв. безвъзмездна финансова помощ, от тях 11 719 862.89 през отчетния период;
- през отчетния период са постъпили 262 финални отчета за плащане;
- през отчетния период са извършени 242 проверки на място.

➤ Дялови и квазидялови инвестиции за подпомагане на предприятия с висок потенциал за растеж.

Инструмент „Фонд Мецанин/Растеж“

По инструмент „Фонд Мецанин/Растеж“ през януари 2021 г. е подписано оперативно споразумение с фонд мениджъра „Бългериан Мецанин Партньърс“ ДЗЗД, който края на 2021 г. регистрира алтернативен инвестиционен фонд - СИЛВЪРЛАЙН ПАРТНЪРС - ФОНД КД. Средствата от ОПИК за инструмента са **38,5 млн. евро (75.3 млн. лв.)**. По данни на ФМФИБ, към 30.06.2023 г. финансовият посредник е реализирал 1 инвестиция на обща стойност 11,3 млн. лева, от които 7,04 млн. лева са средства от ОПИК.

5. Водено от общностите местно развитие в рамките на т. 1, т. 2 и т. 3

Обявени са общо 99 процедури за подбор на проекти с обща стойност на БФП в размер на 57 292 540.00 лв. В стратегиите за местно развитие са идентифицирани за прилагане мерки/операции с финансиране по Приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации“ с общ финансов ресурс в размер на 7 363 857.00 лева и Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“ с общ финансов ресурс в размер на 49 928 683.00 лева.

Прилагането на подхода BOMP допринася за изпълнението на следните политики на териториите на МИГ и на национално ниво: Подкрепа за иновации в предприятията за разработване и внедряване на нови продукти, процеси и бизнес модели в съответствие с Иновационната стратегия за интелигентна специализация; Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството; Инвестиции за растеж чрез ефективното и ефикасно използване на факторите на производството.

През периода не са обявявани процедури за подбор на проекти и са предприети мерки за успешното приключване на проектите в изпълнение.

- сключени са общо 211 договора за безвъзмездна финансова помощ в размер на 51 202 909,24 лева;
- прекратени са общо 10 договора за безвъзмездна финансова помощ;
- 24 договора са в изпълнение;
- общо 177 са приключените договори за безвъзмездна финансова помощ (с извършени окончателни плащания);
- изплатени са общо 43 752 803.31 лева безвъзмездна финансова помощ, от тях през отчетния период 3 177 308.41 лв.;
- през отчетния период са постъпили 33 междинни и финални отчета за плащане;
- по процедурите са извършени 50 посещения на място за отчетния период.

6. Подкрепа за осъществяване на дейности и предоставяне на услуги в пряка полза за развитието на бизнеса и възможностите за експортна ориентация на МСП

Подкрепа за създаване на условия за устойчиво развитие и успешно интегриране на българските предприятия на европейските и международните пазари чрез подкрепа дейността на ИАНМСП;

Процедура BG16RFOP002-2.052 Реализация на мерки за интернационализация на българските малки и средни предприятия чрез подкрепа дейността на Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП)

Сключени са 2 договора в края на месец юни 2019 г. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 6 005 934,10 лв.

- Административен договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP002-2.052-0001-C01, който е със статус „В процес на изпълнение“;
- Административен договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP002-2.052-0002-C01, който е приключен (с извършено финално плащане).

В рамките на отчетния период са постъпили 2 отчета и е извършена 1 проверка на място.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 5 900 934,10 лв. През отчетния период по процедурата са извършени плащания на обща стойност 514 997,54 лв.

➤ Подкрепа за позициониране на България като позната и предпочитана дестинация за инвестиции.

Процедура BG16RFOP002-2.006 - „Позициониране на България като позната и предпочитана дестинация за инвестиции чрез подкрепа дейността на БАИ“.

Сключени са 2 договора на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 9 526 106,18 лв., както следва:

- Административен договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP002-2.006-0001-C01, който е приключен (с извършено финално плащане);
- Административен договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP002-2.006-0002-C01 със срок на изпълнение до 20.06.2023 г.

През отчетния период е постъпил 1 отчет и е осъществена 1 проверка на място.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 7 255 262.42 лв. През отчетния период са извършени плащания в размер на 997 704.84 лв.

➤ Предоставяне на институционална подкрепа на МТ за дейности, свързани с повишаване на капацитета на МСП в областта на туризма

Процедура BG16RFOP002-2.010 „Предоставяне на институционална подкрепа на Министерство на туризма за дейности, свързани с повишаване капацитета на МСП в областта на туризма“.

На 09.11.2017 г. процедурата е обявена с директен бенефициент Министерство на туризма, с бюджет 9 779 150 лв. и два крайни срока - 09.03.2018 и 11.03.2019 г. По процедурата е предвидена подкрепа за създаването и функционирането на Организации за управление на туристическите райони, повишаване качеството на услугите на МСП в туризма чрез използване на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) и веб-базиран маркетинг и изграждане и внедряване на единна система за туристическа информация на национално ниво.

На 23.05.2018 г. е сключен договор със стойност на безвъзмездната финансова помощ в размер наб 052 041.08 лв. На 11.12.2020 г. бюджетът е увеличен с 1 000 000.00 лв.

На 25.06.2019 г. е сключен втори договор със стойност на безвъзмездната финансова помощ в размер на 4 601 318,42.

И двата договора са със статус „В процес на изпълнение“

През отчетния период е постъпил 1 отчет и няма извършени проверки на място.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 4 829 531.90 лв. През отчетния период е извършено плащане в размер на 761 100.00 лв..

➤ Подкрепа за съществуващи агенции, организации и ведомства за развитието на модерни и иновативни услуги, които да допринесат за повишаване на конкурентоспособността на предприятията в страната.

Процедура BG16RFOP002-2.008 „Предоставяне на институционална подкрепа на ИА "Българска служба за акредитация“ за подобряване на инфраструктурата по качеството“.

Сключен е договор на стойност 3 634 845,66лв., който е приключен след извършване на окончателно плащане през февруари 2023 г.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 3 634 838.57 лв., от тях 46 449.91 лв. през отчетния период

Процедура BG16RFOP002-2.064 „Предоставяне на подкрепа на БИМ за постигане на ефективност и устойчивост на националната инфраструктура по качество“.

Процедурата е обявена на 20.12.2019 г. с бюджет 2 700 000 лв. и краен срок за кандидатстване 20.02.2020 г. Проектът предвижда предоставяне на подобрени услуги и осигуряване на благоприятна бизнес среда посредством внедряване на Единна система за управление, контрол и анализ на дейностите на Българския институт по метрология.

Сключен е 1 договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на стойност 2 700 000,00 лв. Договорът е в процес на изпълнение.

През отчетния период са постъпили 2 отчета. По процедурата няма извършени проверки на място.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 1 546 677.60 лв. През отчетния период са извършени 2 междинни плащания на обща стойност 888 084.00 лв.

Процедура BG16RFOP002-2.103 „Развитие на устойчива бизнес среда чрез осигуряване на ефективен надзор в областта на контрола на качеството на течните и твърдите горива“.

Процедурата е обявена на 02.06.2021 г., с общ бюджет 1 000 000.00 лв.

Директен бенефициент по процедурата е Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. Сключен е договор на стойност 1 000 000.00 лв.

През отчетния период е постъпил 1 отчет, като е извършена 1 проверка на място.

През отчетния период няма извършени плащания.

Процедура BG16RFOP002-2.079 „Подкрепа за МСП, извършващи автобусни превози, за преодоляване на икономическите последици от COVID-19 чрез прилагане на схема за подпомагане от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС)“.

Процедурата е обявена на 14.09.2020 г. с бюджет 30 млн. лв. Проектът е насочен пряко към осигуряването на оперативен капитал за българските микро, малки и средни предприятия (МСП), извършващи автобусни превози, за справяне с последиците от пандемията COVID-19.

Сключен е 1 договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на стойност 30 000 000.00 лв. Договорът е в процес на изпълнение.

През отчетния период няма постъпили отчети. По процедурата не са извършвани проверки на място.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 6 000 000,00 лв. За отчетния период няма извършени плащания.

Процедура BG16RFOP002-2.080 „Подкрепа за МСП от туристическия сектор за преодоляване на икономическите последици от COVID-19 чрез прилагане на схема за подпомагане от Министерство на туризма (МТ)“

Процедурата е обявена на 15.09.2020 г. с бюджет 10 млн. лв. Проектът е насочен пряко към предприемане на мерки с национално покритие, които да предоставят подкрепа на МСП, извършващи ТО и ТА дейност за осигуряване на оборотен капитал за активности, необходими за преодоляване на недостига на средства за справяне с последиците от COVID-19 като начин да се гарантира тяхната стабилност, устойчивост и работни места.

Сключен е 1 договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на стойност 10 000 000.00 лв. Договорът е в процес на изпълнение.

През отчетния период няма постъпил отчет. По процедурата не са извършвани проверки на място.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 2 000 000,00 лв. За отчетния период няма извършени плащания.

Процедура BG16RFOP002-2.094 „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите (НАП)“

Процедурата е обявена на 04.01.2021 г. с бюджет 156 млн. лв.

Подписан е 1 договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, на стойност 141 000 000 лв.

През отчетния период няма постъпили отчети и няма извършени проверки на място.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 106 522 773.55 лв. През отчетния период е възстановена сума в размер на 150 000.00 лв.

Процедура BG16RFOP002-6.001 „Финансови инструменти по приоритетна ос 6 "Възстановяване на МСП" на ОП "Иновации и конкурентоспособност"

След промяна на ОПИК, на 10.08.2021 г. беше подписано второ финансово споразумение, с което УО възлага на ФМФИБ управлението на допълнителни **100 млн. лв.** по линия на **РЕАСТ-**

ЕУ, за изпълнение на **гаранционен финансов инструмент – продължение на програма „Възстановяване“**. В края на 2021 г. ФМФИБ обяви процедура за избор на финансови посредници, по която са одобрени 8 банки, със 7 от които са сключени гаранционни споразумения през м. май 2022 г. По данни на ФМФИБ, към 30.06.2023 г. са договорени кредити с 589 предприятия на обща стойност 220,5 млн. лева (от които усвоени - 156 млн. лева), с размер на издадената гаранция - 88,2 млн. лева.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 25 000 000.00 лв.

7. Подкрепа за повишаване на енергийната ефективност на предприятията

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за МСП и големи предприятия за инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи, системи за енергиен мениджмънт, повторно използване на остатъчната топлинна енергия, използване на енергия от ВИ за собствено потребление, СМР за подобряване на енергийните и топлинни характеристики на производствените сгради и др. дейности, които водят до повишаване на енергийната ефективност;

Процедура BG16RFOP002-3.001 „Енергийна ефективност за малките и средни предприятия“.

Процедурата е обявена на 14.05.2016 г. с общ бюджет 90 млн. евро. Подадени са общо 941 проектни предложения, от които 1 е извън срок и 13 са оттеглени. Извършена е оценка на 927 проектни предложения с общ размер на заявената безвъзмездна финансова помощ 720 605 424, 19 лева.

- сключени общо 452 договора за безвъзмездна финансова помощ, с размер на безвъзмездна финансова 324 943 900,50 лв.;
- прекратени 26 договора за безвъзмездна финансова помощ;
- няма договори в изпълнение;
- приключили са 426 договора за безвъзмездна финансова помощ (с извършени окончателни плащания);
- изплатени по процедурата общо 306 533 922.23 лв. безвъзмездна финансова помощ, от тях 101 232.00 лв. през отчетния период.
- през отчетния период е постъпил 1 отчет за плащане;
- извършени са 3 проверки на място за отчетния период.

Развитие на дългов инструмент за енергийна ефективност в предприятията

Промените в ОПИК през 2020 г. предвид необходимостта от преодоляване на икономическите последствия, настъпили в резултат от пандемията COVID-19, доведоха до структурирането на **дълговия инструмент Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията COVID-19**, който обедини първоначално предвиденото финансиране по ПО 1 и ПО 3 за иновации и енергийна ефективност, както и инструмента за микрофинансиране по ПО2.

Подкрепа за пилотни и демонстрационни инициативи за повишаване ефективното използване на ресурсите в предприятия и/или групи предприятия.

Процедура BG16RFOP002-3.004 „Подкрепа за пилотни и демонстрационни инициативи за ефективно използване на ресурсите“.

Процедурата е обявена на 21.11.2017 г. с бюджет 71 644 656 лв. и краен срок за кандидатстване – 23.04.2018 г. Основната цел на процедурата е повишаване на ресурсната ефективност на малките и средните предприятия чрез прилагане на нови решения, техники и методи.

- сключени общо 89 договора за безвъзмездна финансова помощ, с размер на безвъзмездна финансова 73 001 776,77лв.;
- 2 прекратени договора за безвъзмездна финансова помощ;
- 1 договор е в изпълнение;
- приключили са 86 договора за безвъзмездна финансова помощ (с извършени окончателни плащания);
- изплатени по процедурата общо 70 617 170.79 лв. безвъзмездна финансова помощ, от тях 39 363.50 лв. през отчетния период;
- през отчетния период няма постъпили отчети;
- извършени са 15 проверки на място за отчетния период.

8. Изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия (фаза 2))

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изграждането на територията на Република България на междусистемна газова връзка България – Сърбия – фаза 2 на проект „Изграждане на междусистемна газова връзка България-Сърбия“.

Процедура BG16RFOP002-4.001 „Техническа помощ за завършване на подготвителните дейности, необходими за стартиране на строителството на междусистемна газова връзка България – Сърбия“.

Процедурата е чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с конкретен бенефициент Министерство на енергетиката (МЕ) и с индикативен бюджет в размер на 11 734 980,00 лв. Процедурата е обявена на 16.01.2018 г. Договорът е сключен на 17.05.2018 г.

По искане на конкретния бенефициент – Министерство на енергетиката, договор BG16RFOP002-4.001-0001 е прекратен на 25.03.2019 г.

Процедура BG16RFOP002-4.002 „Изграждане на междусистемна газова връзка Гърция – България“.

Процедурата е чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с конкретен бенефициент „Ай Си Джи Би“ АД и с индикативен бюджет в размер на 76 277 370 лв.

Процедурата е обявена на 16.11.2018 г. Договорът е сключен на 21.12.2018 г. с краен срок на изпълнение 21.12.2022 г. (поради закъснения в планирания график за завършване на строителните и монтажни дейности, е подписано е допълнително споразумение за промяна на първоначалния срок на изпълнение от 30 на 48 месеца) и размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ от 75 397 246,40 лв.

Проектът е приключен, като през отчетния период е извършена 1 проверка на място.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 75 397 246.40 лв. За отчетния период са изплатени 3 408 169.44 лв.

Процедура BG16RFOP002-4.003 „Техническа помощ за завършване на подготвителните дейности, необходими за старта на строителството на междусистемна газова връзка България – Сърбия“

На 07.10.2020 г. е сключен договор BG16RFOP002-4.003 „Завършване на подготвителни дейности, необходими за начало на строителството на Междусистемната газова връзка България – Сърбия” с размер на БФП от 5 468 820.00 лв. и конкретен бенефициент „Булгартрансгаз“ ЕАД.

През отчетния период няма постъпили отчети и не са осъществявани проверки на място.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 2 557 439.29 лв. През отчетния период е извършено плащане в размер на 1 374 696.58 лв.

9. Мерки в подкрепа на отговора на миграционните предизвикателства, настъпили вследствие на конфликта в Украйна – Приоритетна ос 7

Процедура BG16RFOP002-7.001 „Подкрепа за покриване на основните нужди на бежанците от Украйна чрез мярка прилагана от Министерство на туризма”.

Процедурата обявена на 08.07.2022 г. с първоначален общ бюджет 62 889 158 лв., който със Заповед на РУО от 08.09.2022 г. е увеличен на 72 226 608 лв. Сключени са два договора с конкретния бенефициент - Министерство на туризма на 14 юли 2022 г. 62 889 158 лв. и на 07.11.2022 г. за 9 337 480 лв.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 59 157 824.00 лв., като през отчетния период няма извършени плащания.

3.2. Мерки, финансирани по оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014-2020 (ОПМСП)

Инициативата за МСП е финансов инструмент, създаден на равнището на ЕС, съвместно с Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка, като в България той беше изпълнен чрез предоставяне на неограничени гаранции за капиталово облекчение на финансови посредници за нови портфейли за дългово финансиране на допустими МСП. През 2016 г. управлението на инструмента беше възложено на ЕИФ, а реалното му изпълнение стартира в края на 2016 г. с подписването на гаранционни споразумения с 10 финансови посредници. За периода 2017-2019 г., по Инициативата е генериран финансов ресурс на стойност 568 млн. евро., който е предоставен на български МСП по формата на банкови кредити. Периодът на включване на ново дългово финансиране по инструмента приключи на 31.12.2019 г.

През отчетния период е извършена оценка на приноса на подкрепата от ЕСИФ за постигане целите на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия" 2014-2020 г. от външен изпълнител. В заключенията си изпълнителят дава много добра оценка за изпълнението на инструмента и отчита неговия положителен ефект върху българската икономика.

3.3. Мерки, финансирани по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 (ПКИП)

На 03.10.2022 г. ПКИП беше официално одобрена от ЕК. Изготвена е и е одобрена от Комитета за наблюдение на ПКИП **Индикативната годишна работна програма за 2023** с общ размер на средствата, възлизащ на над 637,2 млн. лв. Предстои стартиране на първите процедури с БФП.

В изпълнение на Индикативната годишна работна програма за 2023 през отчетния период са **разработени и са одобрени** от Комитета за наблюдение (КН) на ПКИП следните **Методология и критерии за подбор на операции** по:

- процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Реализация на мерки за интернационализация на българските МСП чрез подкрепа дейността на Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП)“;

- процедура за подбор „Разработване на иновации в предприятията“;

- процедура за подбор „Внедряване на иновации в предприятията“.

Обявени са следните процедури:

- На 06.01.2023 г. е обявена процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ **BG16RFPR001-3.001 Осигуряване на техническа помощ за успешното изпълнение на програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021-2027 г.** по приоритет 3 „Техническа помощ“ на ПКИП с бюджет 89 344 452 лева. Основната цел на процедурата е да се повиши ефективността на Управляващия орган на ПКИП, да се подобри капацитетът на бенефициентите на програмата и да се осигури информираност за мерките по нея.

- На 31.05.2023 г. е обявена процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ **BG16RFPR001-1.002 „Реализация на мерки за интернационализация на българските МСП чрез подкрепа дейността на Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП)“** по Приоритет 1. Иновации и растеж,

Специфична цел RSO1.3. Основната цел на процедурата е насърчаване на интернационализацията и привличане на чуждестранни инвестиции чрез подкрепа за участието на български МСП в промоционални дейности в страната и в чужбина, вкл. свързване на български предприятия с чуждестранни партньори за подобряване на експортния им потенциал и подобряване на бизнес-средата. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ е 9 993 101.37 лева. Приключил е процесът по оценка и предстои сключване на договор за предоставяне на БФП.

На основа на одобренията от Комитета за наблюдение (КН) на ПКИП Методология и критерии за подбор на операции **са разработени пакетите документи за обявяване** на следните процедури:

- BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“.

Основната цел на процедурата е предоставяне на фокусирана подкрепа на българските предприятия за повишаване на иновационната дейност чрез разработване на иновации в тематичните области на Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 (ИСИС 2021-2027). Общият размер на безвъзмездното финансиране по процедурата е 127 000 000 лв.

Процедурата е обявена за обществено обсъждане на 16.05.2023 г. В кратки срокове предстои официалното ѝ обявяване.

- BG16RFPR001-1.003 „Внедряване на иновации в предприятията“.

Основната цел на процедурата е предоставяне на фокусирана подкрепа на българските предприятия за внедряване на продуктови иновации или иновации в бизнес процесите в тематичните области на Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г. (ИСИС 2021-2027). Общият размер на безвъзмездното финансиране по процедурата е 293,4 млн. лева.

Процедурата е обявена за обществено обсъждане на 28.07.2023 г. Предстои да бъде обявена в кратки срокове.

- BG16RFPR001-1.005-0001-C01 „Финансови инструменти по Програма "Конкурентоспособност и иновации в предприятията" 2021-2027.

На 16 февруари 2023 г. беше сключено споразумение с „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД, с което се дава мандат на Фонда да управлява финансови инструменти по програмата в размер на **1 262 732 093 лв.**

Проведени са пазарни консултации от страна на ФМФИБ за инструментите за енергийна ефективност и кръгова икономика, и инструментите за начално финансиране, предвидени за изпълнение по Приоритет 1, специфична цел (iii) и Приоритет 2, специфични цели (i) и (vi).

В началото на м. юли 2023 г. на дружеството беше изплатен първи транш в размер на 378 819 627,97 лв. (30% от средствата по споразумението).

3.4. Мерки, финансирани по Програма за икономическа трансформация в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост

1. Фонд 1 Растеж и иновации

Гаранционен инструмент за растеж–

Дялови инструменти за растеж (Growth & Impact Pillar).

Процедура за предоставяне на БФП за технологична модернизация на предприятията

Ваучерна схема за ИКТ решения и киберсигурност в МСП

Дялови инструменти за иновации (Innovation Pillar)

Общ бюджет на средствата от ПВУ по фонд 1: 730 661 750 лв.

2. Фонд 2 Зелен преход и кръгова икономика

Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на предприятията за придобиване на активи за инсталиране на системи за електрическа енергия от ВИ за собствено потребление, в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия.

Гаранционен финансов инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия (Climate Action Portfolio Guarantee)

Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за инвестиции в кръгова икономика в предприятията чрез въвеждане на кръгови модели на производство и потребление, стандартизиране в областта на околната среда.

Общ бюджет на средствата от ПВУ по фонд 2: 526 687 250 лв.

3. Фонд 3 Инвестиции в климатичен неутралитет и цифрова трансформация.

Дялови инструменти за инвестиции в климатичен неутралитет и цифрова трансформация.

Общ бюджет на средствата от ПВУ по фонд 3: 58 674 900 лв.

В резултат на одобрението на НПВУ и във връзка с изпълнение на заложените етапи и цели по ПИТ през посочения период са извършени следните действия:

1) Актуализирани са Вътрешните правила на ГД ЕФК в качеството ѝ на Структура за наблюдение и докладване;

2) В изпълнение на процедура за подбор BG-RRP-3.004 „Технологична модернизация“ са подадени над 2500 проектни предложения. На 30.12.2022 г. са публикувани списъците с одобрените за финансиране и резервните предложения. 953 проекта са предложени за финансиране с размер на одобрената БФП от 255 221 758,79 лева.

Със заповед № РД-14-264/28.09.2022 г. на Ръководителя на СНД е определен състав на оценителна комисия, която да извърши разглеждане, оценка и класиране на проектните предложения, подадени по процедура BG-RRP-3.004 “Технологична модернизация”, финансирана със средства от Програма за икономическа трансформация в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост.

До крайния срок за подаване на предложенията за изпълнение на инвестиции по процедурата са постъпили над 2 539 броя проекти, като в оценка са включени 2 423 броя предложения за изпълнение на инвестиции на обща стойност над 631 млн. лева. От оценените общо 2 423 броя предложения за изпълнение на инвестиции 953 броя са одобрени за финансиране, с обща стойност на одобрените за предоставяне средства от Механизма в размер на 255 221 758,79 лева.

Процесът по сключване на договори с проектите, които бяха одобрени за финансиране от основния списък е приключен.

Процедурата е обявена на 22.07.2022 г.

• Сключени 911 договора за финансиране, с размер на безвъзмездното финансиране 245 087 018,84 лв.;

• прекратени 7 договора за финансиране;

• в изпълнение 904 договора за финансиране;

• приключили през отчетния период са 0 договора за финансиране(с извършени окончателни плащания);

• изплатени по процедурата общо 1 206 405.60 лв. безвъзмездна финансова помощ, всички през отчетния период.

• през отчетния период са постъпили 5 междинни и финални отчета за плащане;

• по процедурата са извършени 2 посещения на място.

3) В изпълнение на процедура за подбор BG-RRP-3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия” са подадени 7475 проектни предложения. На 22.02.2023 г. са публикувани списъците с одобрените за финансиране и резервните предложения.

Със заповед № РД-02-16-645/29.12.2022 г. на Ръководителя на СНД е определен състав на оценителна комисия, която да извърши разглеждане, оценка и класиране на проектните предложения, подадени по процедура BG-RRP-3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия“, финансирана със средства от Програма за икономическа трансформация в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост.

До крайния срок за подаване на предложенията по процедурата са постъпили над 7 699 броя проекта, с обща стойност на заявеното финансиране в размер на над 146 млн. лева. В оценка са включени 7 478 броя предложения за изпълнение на инвестиции. Процесът по договаряне е в процес на изпълнение.

Процедурата е обявена на 17.10.2022 г.

- сключени 313 договора за финансиране, с размер на безвъзмездното финансиране 6 037 390,00 лв.;

- прекратени 0 договора за финансиране;
- в изпълнение 313 договора за финансиране;
- приключили през отчетния период 0 договора за финансиране (с извършени окончателни плащания);

- Няма изплатени средства по процедурата;
- през отчетния период са постъпили 0 междинни и финални отчета за плащане;
- по процедурата няма извършени посещения на място.

4) В изпълнение на процедура за подбор на проекти **BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”** през отчетния период бе извършено официално обявяване за кандидатстване на 14.02.2023, с краен срок за подаване на проектни предложения 15.05.2023 г.

Общият бюджет по процедурата е 200 000 000 лв. Целта на процедурата е предоставяне на безвъзмездни средства за изграждане на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление, комбинирани с локални съоръжения за съхранение на енергия, с което да се насърчи прехода на частния сектор към екосъобразна дейност.

Подадени са общо 562 броя предложения за изпълнение на инвестиции със заявена БФП в общ размер на 158 279 586,76 лева. В процес е извършването на оценка на предложенията за изпълнение на инвестиции по процедурата, която е предвидено да приключи до 15.08.2023 г.

5) Подписано Споразумение за принос (7.11.2022 г.) и Споразумение за финансиране (5.12.2022 г.) между България и ЕИФ във връзка с изпълнението на финансовите инструменти по ПИТ:

- Споразумението за принос е ратифицирано от Народното събрание на 05.01.2023 г. и обнародвано в ДВ, бр. 4 от 13.01.2023 г.

- Споразумението за изпълнение на дяловите инструменти е ратифицирано от Народното събрание на 19.01.2023 г. и обнародвано в ДВ, бр. 8 от 25.01.2023 г. На 30.05.2023 г. по процедура BG-RRP-3.009 „Изпълнение на капиталови финансови инструменти по Инвестиция 2 (КЗ.И2): Програма за икономическа трансформация“ на ЕИФ е изплатена първа вноска в размер на 117 349 800 лв.

През отчетния период са извършвани дейности по подготовка на схемите за държавни помощи в координация с ЕИФ и службите на ЕК и тяхната оценка от Министерство на финансите. Инициирани са дейности по подбора на финансови посредници от ЕИФ.

6) В изпълнение на процедура **BG-RRP-3.008 „Подкрепа за прехода към кръгова икономика в предприятията”**

Подготвен пакет документи, извършена процедура по съгласуване с ЕК и МФ за съответствие с държавните помощи, проведено обществено обсъждане и официално отворена за кандидатстване на 27.07.2023 г. с краен срок за кандидатстване 03.10.2023 г. Общият бюджет по процедурата е 180 000 000 лв. Целта на процедурата е да допринесе за ускоряване на прехода към кръгова икономика чрез предоставянето на безвъзмездни средства на предприятията от

производствения сектор, за въвеждане на кръгови модели за използване на ресурсите и внедряване на неутрални по отношение на климата методи и технологии за производство и потребление на продуктите от дейността им.

Договори по ДЕС - ЦУ

1. Програма за междурегионално сътрудничество „ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА 2014-2020“ по проект“ „Катализиране на периферните и нововъзникващи региони на Европа за създаване и развитие на дигитални и иновационни екосистеми (CARPE DIGEM).

През отчетния период проектът е в заключителен етап на изпълнение. Извършените разходи по програмата за 2023 г. са в размер на 1003,35 евро като същите ще бъдат възстановени със средства по проекта. Източници на финансиране:

- Финансиране от Европейския фонд за регионално развитие;
- Разходи за 2023 год., са в размер на 1003,35 евро.

2. Програма за креативни действия за насочване на конкурентното развитие на малките и средните предприятия (CRAFTS CODE). През отчетния период проектът е в заключителен етап на изпълнение.

Източници на финансиране:

- Финансиране от Европейския фонд за регионално развитие – 4 517.90 лв.
- Разходи по проекта през 2023 г. не са извършвани. Подаден е отчет от водещия партньор във връзка с приключването на изпълнението на дейностите включени във Фаза 2 от проекта. След одобрение на финансовия отчет от страна на Съвместния технически секретариат по Програмата, МИР/ГД ЕФК следва да възстанови на Договарящия орган – МРРБ авансово преведени и неизразходвани средства по проекта в размер на 4 517.90 лв.

ОП Иновации и конкурентоспособност 2014 – 2020г.

Договор № BG16RFOP002-2.006-0002/17.01.2017г. „Утвърждаване на България като успешна инвестиционна дестинация“ 7 305 128 лв. Изразходени са 4 936 836 лв. и остатък 2 368 282 лв.

Дейност 1: Актуализиране на средносрочна маркетингова програма и разработване на детайлен стратегически план за изпълнение с цел привличане на чуждестранни инвестиции от целеви сектори и държави - изпълнена.

Дейност 2: Организиране и провеждане на промоционални кампании и инвестиционни събития/прояви в чужбина с цел привличане на инвеститори – възложена, в процес на изпълнение.

Дейност 3: Разработване на мултимедийни продукти - изпълнена.

Дейност 4: Консултантски услуги за подготовка/разработване на документация за предвидените по проекта/ите обществени поръчки и осъществяване на контрол по изпълнението на договорите за възлагане на обществени поръчки - възложена и изпълнена.

Дейност 5: Организация и управление на проекта – възложена, в процес на изпълнение.

Дейност 6: Одит на проекта - предстои.

Дейност 7: Информация и комуникация на проекта - в процес на изпълнение.

Срокът на изпълнение на договора е до м.06.2023 г.:

Проведени промоционални събития, включително и в изпълнение на европейски проект „Утвърждаване на България като успешна инвестиционна дестинация“, финансиран по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. БАИ реализира мащабни дейности по привличане на нови инвеститори в Република България. Съществена част от дейностите по привличане на чуждестранни инвестиции и популяризирането на България като атрактивна инвестиционна дестинация е провеждането и участието в международни форуми в различни държави и по приоритетни за държавата икономически сектори.

В периода активно се работи по организирането и провеждането на инвестиционни форуми, както участието на БАИ в множество международни събития в различни части на света.

Събития, организирани от БАИ:

➤ 26.01.2023 - Инвестиционен форум в гр. Истанбул, Турция; Тема „Възможности за инвестиции в България“ за секторите „Автомобилостроене и машиностроене“ и „Здравеопазване и балнеология“, организиран по проект „Утвърждаване на България като успешна инвестиционна дестинация“.

➤ 01.03.2023 – 02.03. 2023 г Инвестиционен форум и роудшоу в гр. Барселона, Испания; за секторите „Химическа индустрия“ и „Биотехнологии“, на тема “Европейски инвестиционни политики – възможности и ограничения“ - организиран по проект „Утвърждаване на България като успешна инвестиционна дестинация“.

➤ 30.03.2023 г. организирана официална церемония за връчване на годишните награди „Инвеститор на годината 2022“.

➤ 24.04.2023 г. – Организиране на официално подписване на декларация за присъединяването на България към Европейския алианс за батерии.

➤ 18.05.2023 г. – Провеждане на заключителна пресконференция на БАИ за представяне на дейностите по проект „Утвърждаване на България като успешна инвестиционна дестинация“.

Участие на БАИ и представяне на България в световни инвестиционни събития, форуми и търговски мисии – участието е финансирано по проект „Утвърждаване на България като успешна инвестиционна дестинация“:

- MWC Barcelona в гр. Барселона, Испания в периода 27 февруари – 02 март 2023 г. Тема – световен мобилен конгрес, тематично обвързан с 4YFN (4 years from now – Startup event). Участват големи компании като Huawei, включени са теми като роботика и др. Участваха над 2500 изложители, над 50 държави, индустриални градове, 85900 участника от различни страни, в т.ч. глобални мобилни оператори, производители на устройства, доставчици на технологии и създатели на IT съдържание. Изложението е най-голямото пролетно световно събитие за IT индустрията и технологиите. На него традиционно присъстват гостуващи министри, телекомуникационни регулатори, органи за защита на данните, висши представители на международни организации и над 8 000 изпълнителни директори.

- Finovate Europe, гр. Лондон, Великобритания, в периода 14 март – 15 март 2023 г. Тема – финтек - иновации, решения и възможности. Конференция с над 100 демо сесии в областта на банките, финтех, блокчейн индустриите. Бяха представени дигиталната трансформация във финансовите услуги от водещи експерти във финтех компании, анализатори, доставчици на решения.

- Участие в Emerging Markets Forum, част от Infrastructure Global Summit, гр. Берлин Германия в периода 20 март – 23 март 2023 г. Беше представена презентация на тема Outstanding Investment Destination в рамките на 15 мин. пред над 400 висши служители, ръководители на компании, експерти, лектори от различни финансови институции, инвеститори, държавни организации, пенсионни фондове, застрахователи, медии.

- Innovation for Health 2023, гр. Ротердам, Нидерландия на 06 април 2023 г. Тема иновации за здравеопазване, фармация, химия и производство с над 900 представители от индустрията, академични среди, финансите, правителството, в областта на иновациите в здравеопазването.

Организационни структури, участващи в програмата

ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“; Дирекция "Насърчителни мерки и проекти" и Българска агенция за инвестиции, Дирекция „Инструменти за икономически растеж“

Отговорност за изпълнението на програмата

ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“, директорът на дирекция "Насърчителни мерки и проекти", изпълнителният директор на Българска агенция за инвестиции, директорът на дирекция „Инструменти за икономически растеж“.

Приложение № 7 Отчет на разходите по програмата с разпределение на ведомствени и администрирани разходи

№	Бюджетна програма 7400.01.02 – „Насърчаване на инвестициите” (в лв.)	Закон 2023 г.	Уточнен план 2023 г.	Отчет Към 30.06.2023 г.
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	22 153 200	22 153 200	11 534 322
	Персонал	12 532 400	12 532 400	7 636 693
	Издръжка	9 618 800	9 618 800	3 897 629
	Капиталови разходи	2 000	2 000	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	11 420 000	11 420 000	2 863 761
	Персонал	4 167 400	4 167 400	329 883
	Издръжка	7 250 600	7 250 600	2 533 878
	Капиталови разходи	2 000	2 000	
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	10 733 200	10 733 200	8 670 561
	Персонал	8 365 000	8 365 000	7 306 810
	Издръжка	2 368 200	2 368 200	1 363 751
	Капиталови разходи			
	От тях за: *	10 733 200	10 733 200	
	ОП "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020г			8 624 561
	REACT-EU			
	Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027	5 206 000	5 206 000	
	Механизъм за възстановяване и устойчивост	2 579 000	2 579 000	
	Инвестиция СЗ.11 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции (AttractInvestBG)” по НПВУ	580 000	580 000	46 000
	1 ОП Иновации и конкурентоспособност Дог. № BG16RFOP002-2.006-0002/17.01.2017г. „Утвърждаване на България като успешна инвестиционна дестинация	2 368 200	2 368 200	
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	9 000 000	9 000 000	0
	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	9 000 000	9 000 000	
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	492 624 000	492 624 000	158 893 000
	ОП "Иновации и конкурентоспособност"	61 733 000	61 733 000	13 356 000
	REACT-EU	88 670 000	88 670 000	11 720 000
	Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027	86 451 000	86 451 000	15 261 000
	Механизъм за възстановяване и устойчивост	195 770 000	195 770 000	118 556 000
	Инвестиция СЗ.11 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции (AttractInvestBG)” по НПВУ			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	501 624 000	501 624 000	158 893 000
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	20 420 000	20 420 000	2 863 761
	Общо разходи (I.+II.+III.):	523 777 200	523 777 200	170 427 322
	Численост на щатния персонал	300	300	255
	Численост на извънщатния персонал			1

Справка за общите разходи по бюджетни програми на Министерство на иновациите и растежа

№	Бюджетна програма (в лв.)	Закон	Уточнен план	Отчет
		2023 г.	2023 г.	Към 30.06.2023 г.
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	34 974 000	34 974 000	16 594 924
	Персонал	21 241 200	21 241 200	11 464 445
	Издръжка	13 406 100	13 406 100	5 060 455
	Капиталови разходи	326 700	326 700	70 024
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	24 240 800	24 240 800	7 534 953
	Персонал	12 876 200	12 876 200	4 113 027
	Издръжка	11 037 900	11 037 900	3 410 582
	Капиталови разходи	326 700	326 700	11 344
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	10 733 200	10 733 200	9 059 971
	Персонал	8 365 000	8 365 000	7 351 418
	Издръжка	2 368 200	2 368 200	1 649 873
	Капиталови разходи	0	0	58 680
	От тях за: *			
	1. ОПИК 6 Подкрепа на интернационализацията на българските предприятия чрез провеждане на търговски мисии, бизнес форуми, конференции, контактни борси и двустранни срещи			268 379
	2.Интеррег Европа 2018-2020-GoInt ДЕС			121 031
	ОП "Иновации и конкурентоспособност"	0	0	8 624 561
	REACT-EU	0	0	
	Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027	5 206 000	5 206 000	
	Механизъм за възстановяване и устойчивост	2 579 000	2 579 000	
	Инвестиция СЗ.11 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции (AttractInvestBG)” по НПВУ	580 000	580 000	46 000
	1ОП Иновации и конкурентоспособност Дог. № BG16RFOP002-2.006-0002/17.01.2017г. „Утвърждаване на България като успешна инвестиционна дестинация	2 368 200	2 368 200	
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	14 630 000	14 630 000	-117 571
	Предоставяне на субсидии на участници в конкурсни сесии на Националния иновационен фонд	14 630 000	14 630 000	-117 571
	2.Лихви по ДИЗ	0	0	
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	492 624 000	492 624 000	158 893 000
	ОП "Иновации и конкурентоспособност"	61 733 000	61 733 000	13 356 000
	REACT-EU	88 670 000	88 670 000	11 720 000

	Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027	86 451 000	86 451 000	15 261 000
	Механизъм за възстановяване и устойчивост	195 770 000	195 770 000	118 556 000
	Инвестиция СЗ.11 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции (AttractInvestBG)” по НПВУ	60 000 000	60 000 000	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	507 254 000	507 254 000	158 775 429
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	38 870 800	38 870 800	7 417 382
	Общо разходи (I.+II.+III.):	542 228 000	542 228 000	175 370 353
	Численост на щатния персонал	478	0	409
	Численост на извънщатния персонал	0	0	15